

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ
ARVIOINTIKERTOMUS
2025

SAK
KY.FI

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Puheenjohtajan katsaus	4
3. Tarkastuslautakunnan toiminta 2025	5
3.1. Tehtävät ja arviointisuunnitelma	5
3.2. Kokoonpano	7
3.3. Tilintarkastaja	7
3.4. Työskentely	8
3.5. Arvio tilinpäätöksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta	9
4. Kuntayhtymän sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	10
4.1. Kuntayhtymän talousarvion toteutuminen	11
4.2. Tulokortin tavoitteiden toteutuminen	13
4.3. Kuntakonsernin toiminta ja talous	14
5. Kuntayhtymän organisaatio ja strategia vuoteen 2027	15
5.1. Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi	16
5.2. Omistajaohjaus	18
5.3. Vastuullisuus	19
5.4. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	21
6. Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen	22
6.1. Kuntayhtymän johto	22
6.2. Oppimispalvelut	23
6.2.1. Savon ammattiopisto	27
6.2.2 Varkauden lukio ja aikuislinja	28
6.2.3 Yhteenveto oppimispalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä	29
6.3. Tukipalvelut	36
6.3.1. Kuntayhtymän hanketoiminta	37
6.3.2. Yhteenveto tukipalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä	38
7. Henkilöstö	40
8. Opiskelijat ja osallisuus	42
9. Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tehtyjen toimenpiteiden tilannearviointi	44
10. Tarkastuslautakunnan esitys yhtymävaltuustolle	46
11. Allekirjoitukset	46

Liite 1

1. Johdanto

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain valtuuston asettamien, sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja siten pyrkii osaltaan edistämään kuntayhtymän toimintaa. Toiminta on tuloksellista, kun se lisää kuntayhtymän perustehtävän mukaisesti nuorten ja aikuisten osaamista, vastaa alueen työelämän osaamistarpeisiin, kehittää alueen työelämää sekä edistää kansainvälistymistä, työllisyyttä, yrittäjyyttä ja hyvää elämää.

Kuntayhtymän toiminnan tuloksellisuutta ovat arviointivuonna edistäneet erityisesti strategian mukainen toiminnan suunnitelmallinen ohjaus sekä talouden hallinta. Toimintaa on kehitetty systemaattisesti siten, että opetuksen ja ohjauksen laatuun, opiskelijoiden yksilöllisiin opintopolkuihin sekä työelämäyhteistyöhön on panostettu. Lisäksi toiminnanohjauksen ja raportoinnin kehittäminen on parantanut toiminnan seuranta- ja päätöksenteon tietopohjaa.

Tuloksellisuutta on tukenut myös organisaation kyky sopeutua toimintaympäristön muutoksiin. Talouden tasapainon säilyttäminen sekä rakenteelliset uudistukset ovat vahvistaneet kuntayhtymän toimintaedellytyksiä, ja vastuullisuus on kytkeytynyt osaksi arjen toimintaa ja johtamista.

Tarkastuslautakunta toteaa kuitenkin, että tuloksellisuuden näkökulmasta on edelleen keskeisiä kehittämis-kohteita. Työelämäpalautteen taso ei ole saavuttanut asetettuja tavoitteita, mikä edellyttää toimenpiteitä työelämäyhteistyön laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Henkilöstöön liittyvissä tunnusluvuissa, kuten sairauspoissaoloissa ja koulutuspäivissä, on jääty tavoitteista, mikä heijastuu henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen.

Lisäksi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisessa esiintyy osittaista vaihtelua, erityisesti opiskelijavuosien ja toimintatuottojen osalta. Tämä korostaa tarvetta kehittää ennakointia ja tiedolla johtamista sekä varmistaa, että strategiset tavoitteet konkretisoituvat yhdenmukaisesti koko organisaatiossa.

Tarkastuslautakunta katsoo, että tuloksellisuuden kehittämisessä keskeistä on jatkossa erityisesti tavoitteiden priorisointi, mittariston selkeyttäminen sekä toiminnan vaikuttavuuden systemaattinen arviointi. Tulevaisuuden kehittämisessä on keskustelujen yhteydessä tullut esille tavoitteiden määrän arviointi. Päättävöitteet ovat hyvät, mutta niihin liittyvien alatavoitteiden määrää pitää tarkastella.

Arviointikertomuksessa käytettyjen lyhenteiden selitykset:

EFQM = European Foundation for Quality Management, työkalu toiminnan systemaattiseen kehittämiseen, johtamiseen, arviointiin ja parantamiseen

HOKS = henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma

HR = henkilöstöhallinto

IMS = Integrated Management System, laatujärjestelmän alusta

IT = informaatioteknologia

OKM = Opetus- ja kulttuuriministeriö

OPH = Opetushallitus

osp = osaamispiste

RapSa = Raportointipalvelu Sakky

rekry = rekrytointi

Sakky = Savon koulutuskuntayhtymä

TOB = työolobarometri

TUVA = tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

YH = yhtymähallitus

YTO = yhteinen tutkinnon osa

2. Puheenjohtajan katsaus

Uusi valtuustokausi pääsi alkuun loppuvuodesta. Heti alkuun luottamushenkilöinä pääsimme perehtymään kuntayhtymän toimintaan. Mielestäni luottamushenkilöistön perehdyttäminen on erittäin tärkeää. Valtuusto on kumminkin korkein päättävä toimielin ja on hyvä tietää toiminnan perusteet.

Ensimmäistä kertaa kuullessaan tarkastuslautakunnasta lähes jokainen esittää kysymyksen, mitä se tekee. Tarkastuslautakunta on kuntalain mukainen toimielin kunnallisessa päätöksenteossa, jonka päätehtävänä on arvioida, miten hyvin organisaation toiminta ja talous hoidetaan ja miten valtuuston asettamat tavoitteet ovat toteutuneet. Arviointityöhön kuuluvat olennaisena osana kuulemiset ja keskustelut, toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen arviointi ja päätösten seuraaminen. Arviointityön tuloksena syntyy arviointikertomus, jossa kerrotaan ja arvioidaan, kuinka kuntayhtymässä on onnistuttu. Tarkastuslautakunnan työhön olennaisena osana liittyy tilintarkastaja, joka tarkastaa toiminnan talouden, hallinnon ja päätösten osalta, ovatko ne lakien ja sääntöjen mukaiset.

Vuoden 2025 aikana realisoituivat vuoden 2024 päätökset. Talouden sopeuttamistoimet pantiin toimeen ja se kosketti koko yhteisöä. Siitä huolimatta vuodesta tuli taloudellisesti hyvä. Se osoittaa jälleen ennakointikyvyn merkitystä ja sitä kautta päätöksenteon pysymistä omissa käsissä. Savon koulutuskuntayhtymä on maakunnan kehittymisen kannalta yksi avaintekijä ja siksi on tärkeää, että päätöksenteko säilyy omalla alueella.

Kuntayhtymän strategia on laadittu mielestäni kokonaisuutta varten. Savon koulutuskuntayhtymä on osa maakunnan yhteisöä, joka tuottaa käyttövoimaa ja osaamista elinkeinoelämän ja palveluiden tarpeisiin. Strategiassa on tavoite ”Pelastamme yhteiskunnan”. Koulutuskuntayhtymä on pystynyt osoittamaan omalla toiminnallaan vastuullisuutensa jopa ylevältäkin tuntuvassa tavoitteessa.

Vuoden 2025 lopulla alkaneen *Osaava Sakky – yhdessä enemmän* -hankkeen uskon ja toivon olevan jälleen yksi askel uudistumisessa ja henkilöstön kehittämisessä. Hankkeen tavoitteena on lisätä vuorovaikutusta yli yksikkörajojen ja rohkaista kokeilemaan uusi toimintatapoja. Hankkeen avulla on todennäköisesti mahdollisuus saada jaettua hyviä käytäntöjä eri alojen ja toimipisteiden välillä.

Osaamisella on merkitystä. Suomen kilpailukyvyn kannalta yhteiskunnallisessa keskustelussa korostetaan osaamisen merkitystä. Korkeakoulutettujen tarve korostuu, mutta työ vaatii aina tekijänsä kaikissa vaiheissa. Mielestäni keskustelussa pitäisi ammatillisen osaamisen merkitys huomioida aiempaa paremmin. Osaaminen vaatii koulutusta ja työelämä muuttuu. Aiemmat koulutukset eivät riitä, tarvitaan uuden osaamista ja ymmärtämistä. Tutkintojen täydentämisen ja uuden suorittamisen pitäisi olla myös taloudellisesti mahdollista kaikille.

Kiitokset tarkastuslautakuntien jäsenille, kuntayhtymän johdolle, tarkastustoimintaan osallistuneille viranhaltijoille ja yhteisöille, opiskelijoille ja luottamushenkilöille hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä arvioinnissa.

Antti Valta

Antti Valta

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

3. Tarkastuslautakunnan toiminta 2025

3.1. Tehtävät ja arviointisuunnitelma

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään Kuntalain (410/2015) 121 ja 125 pykälissä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.
- Arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
- Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
- Valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.
- Valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.
- Lisäksi hallintosäännössä määritellyt tehtävät.

Tarkastuslautakunnan tehtävät voidaan jakaa kolmeen tehtäväkokonaisuuteen:

- hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
 - o tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu
 - o tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä koskevan päätösehdotuksen valmistelu
 - o tilintarkastuskertomuksessa esitetyistä muistutuksista asianomaisen selityksen ja kunnanhallituksen lausunnon hankkiminen
 - o kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittaminen
 - o hallintosäännön määräysten ja talousarvion valmistelu
 - o tilintarkastuksen tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta
 - o ohjeiden antaminen tilintarkastajalle
 - o tilintarkastajan havaitsemista epäkohdista ja valtuuston tarkastusta koskevista päätöksistä aiheutuvien toimenpiteiden seuranta
 - o esitysten tekeminen lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien suorittamisen yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla
- arviointi
 - o valtuuston asettamien tavoitteiden arviointi
 - o kuntayhtymän toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi
 - o talouden tasapainotuksen toteutumisen ja taloussuunnitelman riittävyyden arviointi
 - o arviointitulosten raportointi
- muut tehtävät
 - o sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta ja ilmoittaminen valtuustolle
 - o hallintosäännössä määritellyt tehtävät

Tuloksellisuuden arviointi sisältää taloudellisuuden, tuottavuuden ja vaikuttavuuden sekä panosten, tuotantoprosessin ja tuotosten osalta myös laadun. Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnissa ei yleensä ole ennalta asetettua tai sitovaa päätöstä, vaan asioiden tilaa arvioidaan arvioijan itsensä asettaman kriteerin perusteella. (Kuntaliiton verkkosivut, tarkastuslautakunnan tehtävät 8.1.2022)

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTITEHTÄVÄT

Talousarviotavoitteiden toteutumisen arviointitehtävä	•Ovatko yhtymävaltuuston talousarviossa kuntayhtymälle ja sen konsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet? •Arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti niihin tavoitteisiin, jotka eivät ole toteutuneet.
Strategian toteutumisen arviointitehtävä	•Tarkastuslautakunta arvioi harkitsemassaan laajuudessa strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista, sekä sitä toteuttavatko talousarviossa asetetut tavoitteet kuntayhtymän strategiaa. •Tarkastuslautakunnan tulisi arvioinnissaan kiinnittää huomiota myös näiden kuntayhtymän strategiassa esitettyjen tavoitteiden toteutumiseen.
Toiminnan tuloksellisuuden arviointitehtävä	•Tavoitteiden toteutumisen arvioinnin lisäksi tarkastuslautakunnalla on oikeus arvioida myös kuntayhtymän toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.
Toimintakertomuksen arviointitehtävä	•Antaako toimintakertomuksessa esitetty selvitys riittävät tiedot yhtymävaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta ja onko toteuttaminen ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista?
Talouden tasapainottamisen arviointitehtävä	•Tarkastuslautakunta arvioi kuntayhtymän talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyyttä tasapainotuksen kannalta.

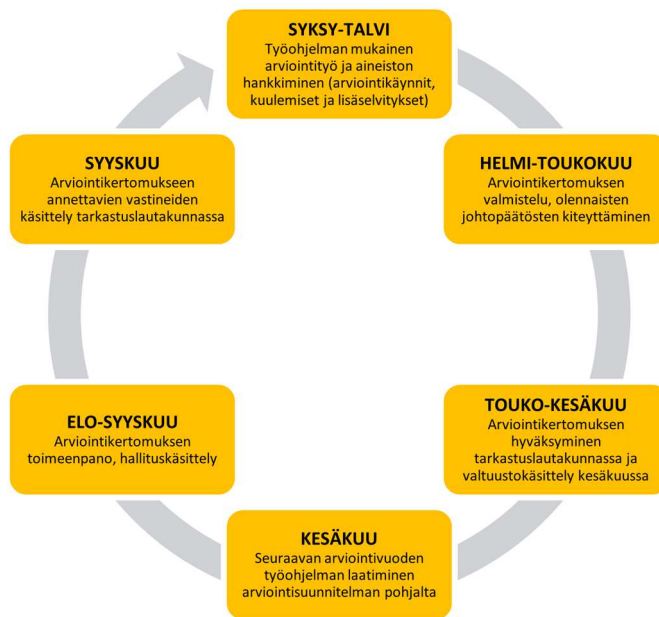
Lähde: Kuntalaki (410/2015) § 121

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. **Arviointikertomus on lautakunnan käsitys siitä, miten yhtymähallitus, kuntayhtymän johtaja ja muut itsenäistä päätösvaltaa käyttävät viranhaltijat ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa.** Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista jo tilikauden aikana. Yhtymähallitus antaa yhtymävaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan arviointityö on perustunut arviointisuunnitelmaan vuosille 2021–2025 sekä arvioinnin työohjelmaan vuodelle 2025.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2025 olivat:

1. Kuntayhtymän strategian toimeenpano ja toimintaympäristön ennakkointi
2. Talouden tasapaino ja vastuullisuus muuttuvassa toimintaympäristössä
3. Kuntayhtymän henkilöstön hyvinvointi ja hyvä johtaminen
4. Oppimispalveluiden toiminta, työelämäyhteistyö ja opiskelijoiden osallisuus

Kuvio 1. Arviointivuoden arviointiprosessi tarkastuslautakunnassa.

3.2. Kokoonpano

Varsinaiset jäsenet 2021–2025

Antti Valta, Lapinlahti (pj.)

Antti Koskinen, Varkaus (vpj.)

Tiina Grönlund, Varkaus

Kati Sweeney, Kuopio

Veera Ursin, Leppävirta

Varajäsenet

Osmo Kääriäinen, Suonenjoki (-12.12.2023),

Petri Suihkonen Suonenjoki (13.12.2023-)

Veijo Tirkkonen, Kuopio

Pia Rothberg, Varkaus

Hillevi Ruuskanen, Kuopio

Toini Juvonen, Varkaus

Avustavat henkilöt

Sirpa Hyttinen, sisäinen tarkastaja (-31.10.2025)

Raija Keskimäinen, pöytäkirjanpitäjä

Varsinaiset jäsenet 2025–2029

Antti Valta, Lapinlahti (pj.)

Tuula Pöllänen, Varkaus (vpj.)

Hannu Kokki, Kuopio

Sirpa Korhonen, Kuopio

Kati Sweeney, Kuopio

Varajäsenet

Heikki Haatainen, Vesanto

Kirsti Lumiala, Varkaus

Teemu Backnäs, Kuopio

Kaija Tarvainen, Tervo

Merja Oksman, Siilinjärvi

Tarkastuslautakunnan esittelijänä toimi puheenjohtaja tai sisäinen tarkastaja. Sisäisellä tarkastajalla ja tilintarkastajalla on läsnäolo-oikeus tarkastuslautakunnan kokouksissa. Vastuullinen tilintarkastaja on osallistunut tarkastuslautakunnan kokouksiin 5 kertaa vuoden 2025 aikana ja 2 kertaa vuoden 2026 aikana, osa Teams-yhteydellä.

3.3. Tilintarkastaja

Yhtymävaltuusto valitsi 12.11.2024 § 25 kuntayhtymän tilintarkastusyhteisöksi vuosille 2025–2026 KPMG Oy:n. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Katri Hokkanen.

3.4. Työskentely

Tarkastuslautakunta vaihtui 27.11.2025 ja kausien 2021–2025 ja 2025–2029 tarkastuslautakunnat pitivät yhteiskokouksen 16.11.2025. Tarkastuslautakunnat 2021–2025 ja 2025–2029 ovat kokoontuneet vuoden 2025 aikana yhteensä 13 kertaa. Työohjelman mukaisia arviointivuotta 2025 koskevia kokouksia oli vuoden 2025 puolella 6 kpl ja vuoden 2026 puolella 9 kpl (Liite 1). Varsinaisten kokousten lisäksi tarkastuslautakunta on pitänyt yhden arviointikertomuksen valmistelukokouksen.

Tarkastuslautakunta on seurannut valtuuston puheenjohtajiston, yhtymähallituksen ja kuntayhtymän johdon sidonnaisuusilmoituksia ja pyytänyt vuosittain päivittämään tietoja tarpeen mukaan.

Tarkastuslautakunta on toteuttanut arviointityötään yhtymävaltuuston hyväksymän toiminta- ja taloussuunnitelman 2025–2027 ja talousarvion 2025 sekä yhtymähallituksen laatiman ja hyväksymän vuoden 2025 tilinpäätöksen ja siihen sisältyvän toimintakertomuksen sekä henkilöstökertomuksen ja ympäristöraportin pohjalta. Tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen. Toimintakertomuksen tarkoitus on nimensä mukaisesti kertoa kyseisen vuoden toiminnasta siten, että toimintaa voidaan arvioida ja kehittää sen pohjalta. Toimintakertomuksen merkitys on keskeinen tarkastuslautakunnan työskentelyssä.

Tarkastuslautakunnan käytettävissä ovat olleet myös kuntayhtymän johtajan tapaamisissa käydyt keskustelut, rehtorin ja tukipalveluiden tulosaluejohtajan antamat selvitykset, kuntayhtymän toimielimien pöytäkirjat, itsearviointien muistiot ja tilintarkastajan raportit.

Arviointityö perustuu lisäksi lautakunnan arviointikokousten yhteydessä tehtyihin haastatteluihin ja havaintoihin sekä näiden perusteella pyydettyihin lisäselvityksiin. Ennen arviointikokouksia lautakunta on pyytänyt arviointikohteiden edustajia täyttämään arviointia koskevan esitietolomakkeen arvioinnin pohjaksi. Tarkastuslautakunta on laatinut esitietolomakkeen talousarvio 2025 & taloussuunnitelma 2025–2027 ja henkilöstösuunnitelma 2025 pohjalta.

Tarkastuslautakunta on tehnyt vuoden 2022 arviointivuoden jälkeen itsearviointin omasta toiminnastaan toiminnan jatkuvaksi parantamiseksi ja kehittämiseksi vuosittain.

Arviointikohteina vuonna 2025 olivat:

- oppimispalveluiden tulosalue
 - o rakentaminen, sähkö ja turvallisuus, Toivala
 - o metsä, maatalous ja puutarha, Toivala
 - o lukio, Varkaus
 - o rakentaminen, sähkö ja turvallisuus, Varkaus
- tukipalvelujen tulosalue
 - o tilapalvelut
 - o henkilöstöpalvelut

Kuva 1. Savon ammattiopisto. Tarkastuslautakunta. Kuvassa oikealta: Antti Valta, Hannu Kokki, Tuula Pöllänen, Kati Sweeney, Sirpa Korhonen ja Raija Keskimäinen

3.5. Arvio tilinpäätöksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kuntayhtymän toiminnan tuloksellisuutta suhteessa valtuuston hyväksymään strategiaan ja toiminnan ja talouden sitoviin tavoitteisiin. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan Savon koulutuskuntayhtymän toiminta on ollut tuloksellista ja laadukasta ja toiminnan kehittäminen on ollut tulevaisuuden tarpeita huomioivaa. Toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista on arvioitu systemaattisesti, ja arviot on kirjattu toimintakertomukseen.

Tilinpäätös antaa kattavan ja luotettavan kuvan kuntayhtymän toiminnasta. Mittareiden nykytilaa ja määrää on analysoitu, ja kehittämistarpeita on tunnistettu. Monessa yhteydessä tavoitteiden määrän on todettu olevan edelleen liian suuri.

Kuntayhtymän toimintoihin liittyvät ohjeistukset ovat olemassa, mutta niiden yhdenmukainen noudattaminen käytännön toiminnassa vaatii yhä kehittämistä.

4. Kuntayhtymän sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty kuntayhtymän ja tulosalueiden tulokorttien yhteydessä. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan talouslukujen perusteella voidaan todeta talouden tavoitteiden toteutuneen. Talousarvion toteutumisen tarkkuuteen vaikuttaa osaltaan ammatillisen koulutuksen valtionrahoituksen tarkentuminen talousarviovuoden mittaan, kun tieto lopullisesta valtionosuudesta on tiedossa vasta talousarviovuoden lopulla. Tilanne on muuttumassa vuonna 2026, koska tuloksellisuuspalkkio jää pois.

Kuntayhtymän valtuusto asetti vuodelle 2025 sitoviksi taloudellisiksi tavoitteiksi valtuustoon nähden kuntayhtymän tilikauden alijäämän 1,105 milj. euroa sekä nettoinvestoinnit 3,062 milj. euroa sekä ulkoiset toimintatuotot 72,340 milj. euroa. Kuntayhtymän tulokortissa asetetut tavoitteet ovat sitovia yhtymävaltuustoon nähden. Tulosaluetasolla tilikauden yli-/alijäämä ja nettoinvestoinnit ovat sitovia yhtymähallitukseen nähden.

Koulutuskuntayhtymän käyttötalousosan tilikauden sitova tavoite valtuustoon nähden oli alijäämää 1,105 milj. euroa ja tilikauden toteuma on 4,162 milj. euroa ylijäämäinen. Poikkeama talousarvioon verrattuna on 5,267 milj. euroa, mikä on parempi kuin talousarviossa. Investointien toteuma oli 2,656 milj. euroa. Investoinnit toteutuivat 0,406 milj. euroa pienempänä talousarvioon verrattuna. Investoinnit koostuvat kalusto-, laite- ja rakennusinvestoinneista. Yhtymävaltuuston nähden sitova tavoite ei toteutunut. Yhtymähallituksen osalta nettoinvestointien sitovuustaso oli 0 euroa.

VALTUUSTON ASETTAMIEN SITOVIENTALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN		
	Toteuma/poikkeama (milj. euroa)	
Tilikauden ylijäämä (ulkoiset + sisäiset) Sitova tavoite -1,105 M€,	4,162	5,267
Vuosikate (ulkoiset + sisäiset) tavoite 4,957 M€,	9,778	4,821
Nettoinvestoinnit Sitova tavoite 3,062 M€,	2,656	-0,406
Toimintatuotot, ulkoiset, Sitova tavoite 72,340 M€,	72,146	-0,194
<i>Tulosalueet tilikauden yli-/alijäämä yhtymähallitukseen nähden asetettu tavoite</i>		
Oppimispalvelut (ulkoiset + sisäiset) Tavoite -1,113 M€,	2,375	3,488
Oppimispalvelut, nettoinvestoinnit Sitova tavoite 0,418 M€,	0,277	-0,141
Kuntayhtymän johto (ulkoiset + sisäiset) Tavoite -0,033 M€,	0,180	0,213
Kuntayhtymän johto, nettoinvestoinnit Tavoite 0,000 M€,	0,000	0,000
Tukipalvelut (ulkoiset + sisäiset) Tavoite 0,042 M€,	1,607	1,670
Tukipalvelut, nettoinvestoinnit Sitova tavoite 2,644 M€	2,379	-0,265

Taulukko 1. Valtuuston asettamien sitovien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

4.1. Kuntayhtymän talousarvion toteutuminen

Ammatillisen koulutuksen järjestämiseen myönnetään rahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (957/2017) ja ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (1244/2020) mukaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammatillisen koulutuksen järjestämiseen rahoitusta valtion talousarvion määrärahan ja kuntien rahoitusosuuden rajoissa. Rahoitus jaetaan pääosin laskennallisin perustein. Rahoitus myönnetään suoraan koulutuksen järjestäjille, jotka päättävät sen kohdentamisesta koulutuksen järjestämiseen.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myönnetään laskennallisesti perusrahoitusta, suoritusrahoitusta ja vaikuttavuusrahoitusta kunkin rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastaa koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kyseisen rahoitusosuuden kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista.

Kuva 3. Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tuloslaskelmassa vuosikate kattaa poistot ja voidaan todeta tulorahoituksen olleen riittävän. Talousarvio toteutui huomattavasti ennakoitua parempana. Se osoittaa hyvää ennakkointia toiminnassa. Talouden kehitys oli havaittavissa jo syksyn aikana. Positiivisessa muutostilanteessa olisi perusteltua reagoida tilanteeseen ja tehdä muutos talousarvioon ja arvioida muuttuneen talouden tilanteen vaikutuksia toimintaan. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan talousarvioon tehtävillä muutoksilla osoitetaan reagointiherkkyyttä tilanteeseen ja vältetään jälkepäin tulevaa arviointia ennakoimattomuudesta.

SUOSITUS 1:

Tarkastuslautakunta suosittelee talousarviomuutosten tekemistä kaikissa merkittävissä talouden muutostilanteissa.

Taulukoissa 2 ja 3 kuvataan kuntayhtymän taloussuunnittelun toteutumista 2025.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	112 665 008	114 887 539	102 958 315	103 957 315
TOIMINTAKULUT	-105 635 745	-105 330 378	-96 716 598	-93 311 415
Toimintakate	7 029 263	9 557 161	6 241 718	10 645 900
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 283 064	-984 592	-1 284 357	-867 990
Vuosikate	5 746 199	8 572 569	4 957 361	9 777 910
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 627 589	-6 685 324	-6 501 551	-6 460 713
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		92 667		400 000
Tilikauden tulos	-881 390	1 979 912	-1 544 190	3 717 197
POISTOERON MUUTOS	439 690	439 690	439 690	439 690
RAHASTOJEN MUUTOS		5 250		5 290
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-441 700	2 424 852	-1 104 500	4 162 177

Taulukko 2. Kuntayhtymän talousarvion 2025 tavoitteiden ja toteuman vertailu sisäinen ja ulkoinen yhteensä.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	80 944 984	82 822 446	72 339 644	72 692 771
TOIMINTAKULUT	-73 915 721	-73 265 285	-66 097 926	-62 046 871
Toimintakate	7 029 263	9 557 161	6 241 718	10 645 900
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 283 064	-984 592	-1 284 357	-867 990
Vuosikate	5 746 199	8 572 569	4 957 361	9 777 910
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 627 589	-6 685 324	-6 501 551	-6 460 713
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		92 667		400 000
Tilikauden tulos	-881 390	1 979 912	-1 544 190	3 717 197
POISTOERON MUUTOS	439 690	439 690	439 690	439 690
RAHASTOJEN MUUTOS		5 250		5 290
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-441 700	2 424 852	-1 104 500	4 162 177

Taulukko 3. Kuntayhtymän talousarvion 2024 ulkoisten tulojen ja menojen tavoitteiden ja toteuman vertailu.

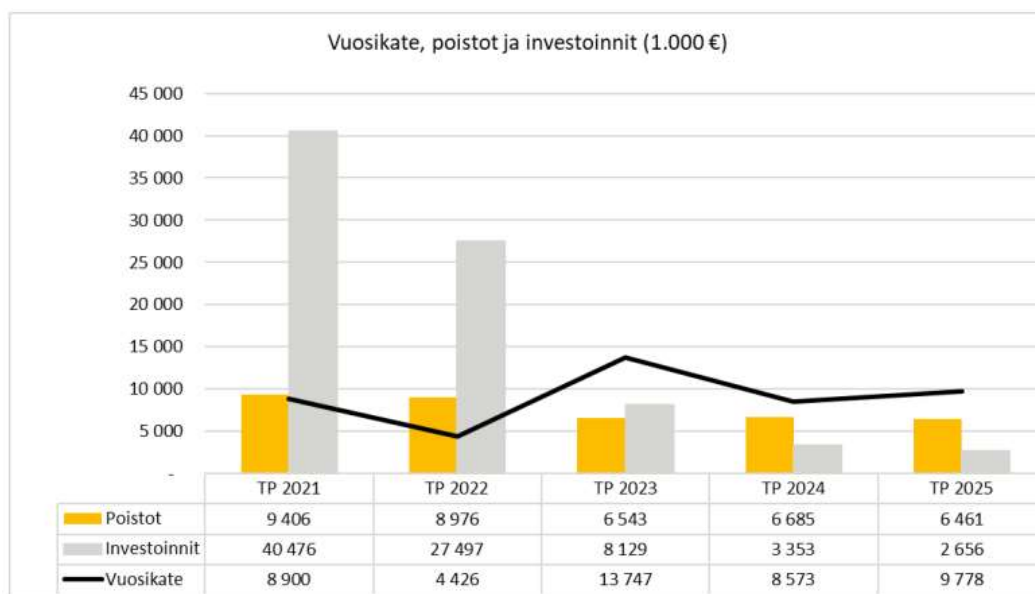
Talousarvio investoinnit	Investointimenot
3 062 100	2 652 541

Taloudellinen kehitys

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitukseen osallistuvat kunnat ja valtio yhdessä. Kunnan omarahoitus laske-
taan erikseen lukiokoulutukseen (102,48 euroa/kunnan asukas) ja ammatilliseen koulutukseen (196,45 eu-
roa/kunnan asukas). Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kunnan omarahoitusosuudet yhteensä
vuonna 2025 olivat 298,93 euroa/kunnan asukas.

Lukiokoulutuksen yksikköhinta määräytyy järjestäjäkohtaisesti. Kunnille ja kuntayhtymille määrättävät yksikköhinnat porrastetaan koulutuksen järjestäjän lukiokoulutukseen nuorten oppimäärän mukaan suorittavien opiskelijoiden kokonaismäärän perusteella laskettavalla järjestäjäkohtaisella tunnusluvulla.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän perusrahoituksena myönnettävä rahoitus perustuu profiilikertoimella painotettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tavoitteellisista opiskelijavuosista sekä hakemuksesta myönnettävään harkinnanvaraiseen korotukseen.

Kaavio 1. Vuosikatteen, poistojen ja investointien kehitys 2021–2025. Lähde: Tilinpäätös 2025

4.2. Tulokortin tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän onnistumista mitataan tulokortilla, jossa on esitetty mittarit, tavoite ja toteuma eri näkökulmista:

Kuntayhtymän tulokortti				
Näkökulmat	Mittarit	2025		
		Tavoite	Toteuma	Tila
Opiskelija Innostamme opiskelijaa uralla ja elämässä eteenpäin	Keskeyttäminen (%)	7,2	6,5	
	Opiskelijapalaute	4,10	4,14	
	Työllistyminen valmistumisen jälkeen (%)	77	81	
	Jatko-opintoihin siirtyminen (%)	5,0	7,2	
Yhteiskunta Pelastamme yhteiskunnan	Tutkintojen määrä	2100	2581	
	Tutkinnon osien määrä	16 000	19 106	
	Opiskelijan valmiudet toimia kestävän kehityksen mukaisesti	4,15	4,26	
	Työelämäpalaute	4,15	3,90	
Henkilöstö Pidämme osaajistamme huolen	Työolobarometri	3,9	3,8	
	Terveysprosentti	83	86	
	Sairauspoissaolopäivät/henkilö, kalenteripv	12,0	10,5	
	Koulutuspäivät/henkilö	2,5	1,9	
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk.)	72,3	72,7	
	Tulos (M€)	-1,5	3,7	
	Opiskelijavuodet	5650	5549	

Taulukko 4. Kuntayhtymän tulokortti.

Tuloskortin ja toimintakertomuksen perusteella kuntayhtymän tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Taloudelliset tavoitteet sekä useat toiminnalliset tavoitteet, kuten tutkintojen määrä, opiskelijapalaute sekä työllistyminen, toteutuivat suunnitellusti.

Tarkastuslautakunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että työelämäpalautteen sekä henkilöstön koulutuksen osalta asetettua tavoitetta ei saavutettu. Lisäksi opiskelijavuosien ja toimintatuottojen toteumassa esiintyy osittaista poikkeamaa.

Lautakunta pitää tärkeänä, että näihin tavoitteisiin kohdennetaan jatkossa riittävät kehittämistoimenpiteet, sillä ne liittyvät keskeisesti toiminnan vaikuttavuuteen ja strategisten tavoitteiden toteutumiseen.

4.3. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Savon koulutuskuntayhtymän kuntakonserni muodostuu Savon Koulutuskuntayhtymä emoyhteisöstä ja sen kokonaan omistamasta tytäryhtiöstä, Savon Koulutus Oy:stä. Yhtiön tehtävänä on vahvistaa kuntayhtymän strategisten tavoitteiden toteutumista koulutusmarkkinoilla sekä tukea alueen työelämän osaamistarpeita. Tytäryhtiö toimii pääosin kilpailluilla markkinoilla, täydentäen emoyhteisön toimintaa.

Konserniohjeen mukaan kuntayhtymällä ei ole muita määräysvallassa olevia tytäryhteisöjä, mutta sillä on osakkuusyhteyksiä muun muassa Kiinteistö Oy Neulaseen ja Omnia Education Partnerships Oy:öön. Näitä ei kuitenkaan lueta varsinaiseen kuntakonserniin tytäryhteisinä.

Savon Koulutus Oy:n toiminta vuonna 2025 oli edelleen sidoksissa toimintaympäristön muutoksiin, erityisesti työvoimakoulutusten hankintakäytäntöjen muutoksiin. Yhtiön liikevaihto oli 980 572 euroa ja tilikauden tulos -30 311 euroa. Toiminnan volyymi laski edellisestä vuodesta, mutta yrityksille suunnattujen tilauskoulutusten osuus kasvoi. Yhtiön taloudellinen asema säilyi vakaana, ja maksuvalmius oli hyvä; oma pääoma oli tilikauden päättyessä 880 435 euroa.

Yhtiön toiminta painottui koulutuspalveluihin, kuten lupakortti- ja tilauskoulutuksiin sekä rekry- ja yhteishankintakoulutuksiin. Lisäksi yhtiö tuottaa erityistehtäviä, kuten hitsauksen pätevöintikokeiden valvontaa SK Pätevöintilaitoksen kautta. Toiminta perustuu tiiviiseen yhteistyöhön kuntayhtymän kanssa, joka tuottaa merkittävän osan palveluista alihankintana.

Kokonaisuutena tarkastellen tytäryhtiön taloudellinen merkitys kuntakonsernissa on edelleen varsin pieni suhteessa emoyhteisöön. Tytäryhtiön rooli on kuitenkin strategisesti tärkeä, sillä se mahdollistaa toiminnan laajentamisen markkinaehtoiseen koulutukseen ja tukee kuntayhtymän reagointikykyä työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin. Samalla toimintaympäristön muutokset, kuten julkisen rahoituksen väheneminen ja hankintamallien muutokset, heijastuvat suoraan yhtiön toiminnan volyymiin ja kannattavuuteen.

5. Kuntayhtymän organisaatio ja strategia vuoteen 2027

Kuntayhtymän johtaminen perustuu kuntayhtymän perussopimukseen, hallintosääntöön, strategiaan, talousarvion- ja suunnitelmaan sekä muihin yhtymävaltuuston ja -hallituksen päätöksiin.

Kuntayhtymän 1.1.2024 voimaan tullut hallintosääntö hyväksyttiin yhtymävaltuustossa 12.12.2023 § 21 ja alla kuvattu organisaatio aloitti toimintansa vuoden 2023 alusta. Hallintosääntöä on päivitetty vuoden 2025 aikana ja uusi hallintosääntö astui voimaan 1.1.2026.

Kuva 4. Kuntayhtymän organisaatio

5.1. Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

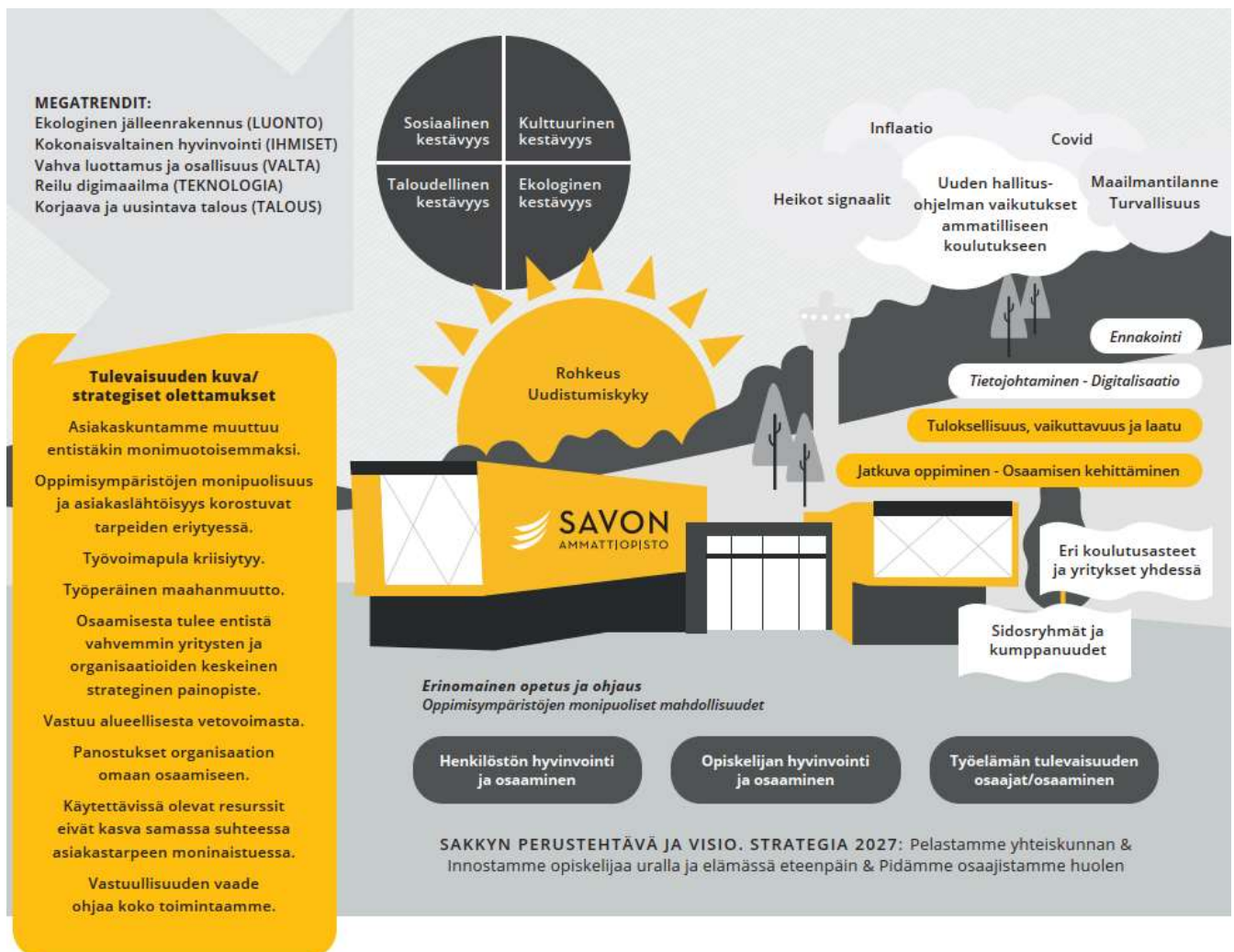
Savon koulutuskuntayhtymän strategia "Kestävän tulevaisuuden tekijä – Strategia 2027" ohjaa toimintaa kolmen päätavoitteen kautta: Innostamme opiskelijaa uralla ja elämässä eteenpäin, Pelastamme yhteiskunnan sekä Pidämme osaajistamme huolen.

Savon koulutuskuntayhtymän strategia vuoteen 2027 ohjaa toimintaa selkeästi ja se on kytketty tiiviisti talous- ja toimintasuunnitteluun. Strategian tavoitteet näkyvät tilinpäätöksen 2025 tavoitteiden seurannassa sekä tulokorttimittareissa. Niiden perusteella voidaan arvioida strategian toteutumista kokonaisuutena.

Tilinpäätöksen mukaan strategisten tavoitteiden toteutuminen on pääosin edennyt suunnitellusti. Toiminnassa on panostettu opetuksen laatuun, opiskelijoiden yksilöllisten opintopolkujen toteuttamiseen sekä työelämäyhteistyön vahvistamiseen, mikä tukee kuntayhtymän strategian keskeisiä tavoitteita.

Toimintaympäristön muutokset, erityisesti taloudelliset paineet ja opiskelijamäärien kehitys, asettavat haasteita strategian toteuttamiselle. Toiminnan sopeuttamistarpeet voivat vaikuttaa koulutustarjontaan ja palveluiden saavutettavuuteen tulevina vuosina.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategia on ajantasainen ja se ohjaa toimintaa, mutta sen toimeenpano edellyttää priorisointia. Tavoitteiden määrä on edelleen suhteellisen suuri, mikä voi vaikeuttaa keskeisten painopisteiden toteutumista. Lisäksi strategian ja arvojen konkretisoituminen arjen toimintaan ei ole kaikilta osin yhdenmukaista organisaation eri osissa.

Kuva 5. Toimintaympäristön muutokset ja työelämän muuttuvat osaamistarpeet.

5.2. Omistajaohjaus

Kuntayhtymän omistajaohjaus perustuu yhtymävaltuuston ja -hallituksen linjauksiin sekä konserniohjaukseen. Omistajaohjauksen tavoitteena on varmistaa, että kuntayhtymän toiminta tukee omistajakuntien tarpeita ja alueellista kehitystä.

Arvioinnin perusteella omistajaohjaus toimii rakenteellisesti asianmukaisesti. Päätöksenteko perustuu hyväksyttyihin ohjeisiin ja strategiaan linjauksiin, ja kuntayhtymän toiminta on pääosin linjassa asetettujen tavoitteiden kanssa. Kuitenkin omistajaohjauksen vaikuttavuuden näkökulmasta on edelleen kehittämistarpeita. Omistajakuntien ja kuntayhtymän välinen vuorovaikutus ei kaikilta osin ole riittävän tiivistä, ja koulutuksen alueellinen kohdentuminen sekä saavutettavuus edellyttävät jatkuvaa tarkastelua.

Tarkastuslautakunta katsoo, että omistajaohjauksen vaikuttavuutta voidaan vahvistaa lisäämällä vuoropuhelua omistajakuntien kanssa sekä kehittämällä raportointia siten, että se tukee paremmin strategista päätöksentekoa.

Omistajakuntien ohjaus

Jäsenkunnille (16) lähetettiin vuoden 2025 aikana kuntayhtymän toiminnan kehittämistä koskeva kysely, mutta määräaikaan 14.3.2025 mennessä vastauksia saatiin vain viideltä kunnalta. Vastausmäärä jäi selvästi vähäiseksi, mikä heikentää omistajaohjauksen toteutumisen arviointia sekä kokonaiskuvan muodostamista jäsenkuntien näkemyksistä. Tilanne viittaa siihen, että jäsenkuntien osallistuminen omistajaohjaukseen ei toteudu riittävän aktiivisesti tai käytössä olevat menettelyt eivät tue vuoropuhelua riittävällä tavalla.

Saadun palautteen perusteella omistajaohjauksen keskeiset teemat vuonna 2025 liittyivät koulutuksen alueelliseen saavutettavuuteen, koulutustarjonnan joustavuuteen sekä kuntayhtymän rooliin alueellisen elinvoiman tukijana. Aiemman vuoden palautteessa korostui erityisesti tarve vahvistaa koulutuksen saatavuutta omistajakunnissa sekä kehittää uusia, paikkariippumattomia ja työelämälähtöisiä koulutusratkaisuja.

Vuonna 2025 kuntayhtymän toiminnassa on nähtävissä pyrkimystä vastata näihin odotuksiin erityisesti koulutuksen joustavien toteutustapojen kautta. Oppimispalveluissa opiskelijoille on mahdollistettu yksilöllisiä opintopolkuja, joustavaa opintojen aloittamista sekä työelämässä tapahtuvaa oppimista. Lisäksi koulutusta on toteutettu osittain hajautetusti ja työelämäyhteistyötä on vahvistettu, mikä tukee jäsenkuntien esille nostamaa tarvetta koulutuksen saavutettavuuden parantamiseen eri alueilla.

Omistajaohjauksen näkökulmasta keskeinen havainto on, että vaikka yksittäisten kuntien esittämät näkemykset ovat johdonmukaisia ja pitkälti yhteneväisiä aiempien vuosien palautteen kanssa, niiden pohjalta ei voida muodostaa kattavaa käsitystä kaikkien jäsenkuntien odotuksista. Tämä heikentää omistajaohjauksen vaikuttavuutta ja kuntayhtymän mahdollisuuksia kohdentaa toimintaansa tasapainoisesti kaikkien omistajakuntien tarpeisiin.

Tarkastuslautakunta katsoo, että omistajaohjauksen toteuttamistapoja tulee kehittää siten, että jäsenkuntien osallistuminen vahvistuu ja vuoropuhelu muuttuu nykyistä aktiivisemmaksi ja kattavammaksi. Nykyisellään omistajaohjaus ei kaikilta osin täytä sille asetettuja tavoitteita jäsenkuntien näkökulmien riittävän laajan huomioimisen osalta.

SUOSITUS 2:

Tarkastuslautakunta suosittelee aktiivisempaa vuoropuhelua omistajakuntien kanssa.

5.3. Vastuullisuus

Savon koulutuskuntayhtymän vastuullisuustyö perustuu vuosille 2024–2027 laadittuun Reilu SAKKY -vastuullisuusohjelmaan, joka on kytketty strategiaan ja toiminnan ohjaukseen. Kestävän tulevaisuuden tekijä -strategian ja Reilu SAKKY -vastuullisuusohjelman 2024–2027 päämäärät ovat: yhden planeetan rajoissa, merkityksellisiä tekoja ja kestävä kohtuutus. Tässä kuntayhtymä on toiminut yhtymähallituksen 2021 hyväksymän vastuullisuuslupauksen mukaisesti: opiskelijoiden kasvua vastuullisiksi ammattilaisiksi ja kansalaisiksi tuetaan, Sakky on aktiivinen muutoksentekijä ja rakentaa kestävää tulevaisuutta yhdessä kumppaneiden kanssa, henkilöstölle, opiskelijoille ja sidosryhmille viestitään vastuullisuustyön tavoitteista ja tuloksista, Sakky edistää vähähiilistä kiertotaloutta, luonnon monimuotoisuutta ja sosiaalista kestävyyttä, ja on sitoutunut vähentämään toiminnan haitallisia ympäristövaikutuksia. Vastuullisuudesta raportoidaan vastuullisuusraportin ja ympäristötilinpäätöksen ohella osana tilinpäätöstä, mikä parantaa kokonaiskuvan muodostamista toiminnan vaikutuksista.

Vastuullisuus näkyy toiminnassa monipuolisesti. Se on integroitunut opetukseen, arjen toimintatapoihin sekä organisaation kehittämiseen. Kestävän kehityksen periaatteet, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja vastuulliset toimintatavat muodostavat keskeisen osan kuntayhtymän toimintakulttuuria. Tarkastuslautakunta toteaa, että vastuullisuustyössä on edetty ja sen merkitys osana johtamista ja kokonaisvaltaista toiminnan kehittämistä on vahvistunut.

Savilahden kampus on nyt maailman suurin Joutsenmerkitty oppilaitos ja rakennus, kun Ympäristömerkitä Suomi Oy myönsi Savilahden kampukselle Joutsenmerkin 18.3.2025. Iisalmen ja Varkauden kampuksille Joutsenmerkki on myönnetty vuonna 2020 ja Toivalan kampukselle vuonna 2023. Joutsenmerkin myöntämisen arvioinnissa huomioidaan muiden muassa luonnonvalo, puhdas sisäilma, tilojen viihtyisyys, jäljitettävät materiaalit, tehokas energiankäyttö ja kestävä elinkaari. Opetus-, kasvatusta ja koulutusalojen OKKA-säätiö myönsi Oppilaitosten kestävä kehityksen -sertifikaatin Varkauden lukion päivitetylle kestävä kehityksen työlle 20.3.2025.

Henkilöstön kestävyysosaamista on vahvistettu määrätietoisesti. Kestävän tulevaisuuden tekijät -Moodle verkkokoulutuksen sisällöt päivitettiin 8/2025, ja vuoden loppuun mennessä päivitetyn koulutuksen suoritti 137 sakkylaista. Suomen ympäristöopisto SYKLI:n verkkokoulutuksen suoritti 92 % opetus- ja ohjaushenkilöstöstä.

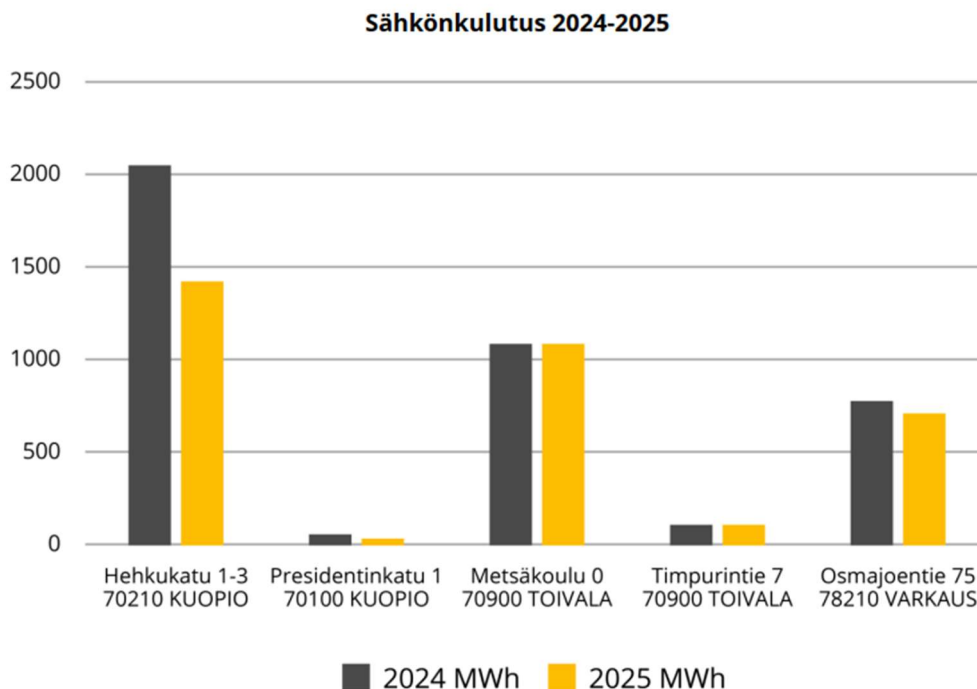
Henkilöstölle tehty kysely osoitti vahvaa sitoutumista kestävään kehitykseen. Vastausaktiivisuus oli korkea ja keskiarvo oli edellistä vuotta korkeampi 19 kysytyistä 21 muuttujasta. Korkeimmat keskiarvot saivat väittämät *Lajittelen jätteeni* (4,69) ja *Tunnen pelastussuunnitelman* (4,42). Näissä kahdessa väittämässä keskiarvo on noussut vuosittain. Eniten parannettavaa on esihenkilötyön näkyväksi saamisessa, väittäminen *Kestävä kehitys näkyy esihenkilötyöskentelyssä*, jossa keskiarvo oli 3,55.

Opetushallituksen seuraaman kestävyysindikaattorin Amispalautteen mukaan opetus antaa hyvät valmiudet toimia ammatissa kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Kyselyn keskiarvo oli edelleen valtakunnallista keskiarvoa korkeampi, vuonna 2025 oli sama kuin edellisenä vuonna (4,28). Merkittävänä puutteena tarkastuslautakunta näkee sen, että opiskelijamäärään suhteutettuna osaamispisteitä kestävästä kehityksen opinnoista kertyi niukasti; yhteisten opintojen (YTO) pakolliset (1 osp) ja valinnaiset (3 osp) tutkinnonosat yhteensä 300 osp ja Ilmastovastuullinen toiminta -tutkinnonosa (15 osp) 555 osp. Kestävän kehityksen koulutuksen lisäämisen tarvetta tukee myös henkilöstön arvio väittämään *Opiskelijat toimivat kestävä kehityksen mukaisesti*, jossa keskiarvo oli 3,48.

Työelämä yhteistyössä opetushallituksen seuraamat kestävyysindikaattorit ovat hyvällä tasolla, väittäminen *Oppilaitos edistää kestävä kehitystä ja vastuullisuutta* (4,14), ja väittäminen *Oppilaitos tarjosi työpaikkaohjaajalle tai mentorille riittävästi perehdytystä tutkinnon perusteiden kestävä kehityksen ja vastuullisuuden kysymyksiin* (3,87). Osana vastuullisuustyötä päivitettiin koulutuskuntayhtymän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2025–2027.

Myönteisenä kehityksenä jätemaksuista aiheutui aikaisempia vuosia vähemmän kustannuksia, 41 509 €/vuonna 2025, 47 075 €/vuonna 2024 ja 58 588 €/vuonna 2023.

Myös energiansäästöohjelman ansioista vuonna 2025 saavutettiin merkittäviä säästöjä esimerkiksi sähkönkulutuksessa sekä Kuopion että Varkauden kampuksella.

Savilahden kampuksen sähkönkulutus oli 30 % pienempi kuin vuonna 2024.
Muilla kampuksilla sähkönkulutus oli lähes vuoden 2024 tasoa.

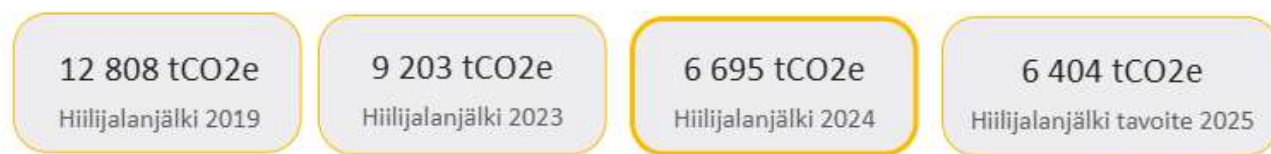
Kuva 6. Lähde: RapSa

Kehittämistarpeita liittyy vastuullisuuden mittaamiseen ja vaikuttavuuden arviointiin. Vaikka toimenpiteitä kuvataan kattavasti, niiden tuloksellisuuden ja vaikutusten systemaattinen arviointi ei ole kaikilta osin riittävä.

SUOSITUS 3:

Tarkastuslautakunta suosittelee, että opiskelijoiden osallistumista kestävä kehityksen opintoihin tuetaan.

Hiilijalanjäljen kehitystä on seurattu vuodesta 2019 lähtien ja tavoitteena on puolittaa se vuoteen 2025 mennessä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kehityksen suunta on tavoitteen mukainen.

Kuva 7. Lähde: Rapsa

Ympäristöinvestoinnit, 1,023 milj. €, olivat 44 % kaikista kuntayhtymän investoinneista. Suurin investointi oli Toivalan uuden asuntolan rakentaminen, joka valmistui syksyllä 2025.

Ympäristötilinpäätös

	2023	2024	2025	Kehitys
Ympäristötuotot	159 725	93 969	3551	
Ympäristökulut	104 682	91 769	93 621	
Ympäristöinvestoinnit	445 000	1 224 789	1 023 123	

Ympäristötuottojen määrään vaikuttaa se, onko myynnissä esimerkiksi metallijätettä tai muuta raaka-aineksi soveltuvaa ja kierrätettävää kalustoa.

5.4. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat kuntayhtymän hyväksyttyihin ohjeisiin ja ovat osa johtamisjärjestelmää. Hallintosäännön mukaisesti yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta. Kuntayhtymän johtaja vastaa niiden operatiivisesta toteutuksesta. Arvioinnin perusteella keskeiset rakenteet ovat olemassa ja toimivat pääosin asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan osalta hankintojen ja sopimushallinnan merkitys on korostunut. Näihin liittyvät käytännöt ovat osin vakiintuneita, mutta niiden toteutuksessa on edelleen vaihtelua organisaation eri osissa.

Sisäinen tarkastus on sisäisestä valvonnasta erillinen sen toimivuutta arvioiva toiminto, jonka tehtävänä on varmentaa valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä. Vuoden 2025 aikana sisäisen tarkastuksen järjestämisessä tapahtui muutos, kun sisäinen tarkastaja jäi pois organisaation vahvuudesta vuoden loppupuolella. Tämän jälkeen siirtymävaiheessa sisäisen tarkastus on ollut uudelleen järjestelyssä, mikä on voinut vaikuttaa valvonnan systemaattisuuteen ja riippumattomaan arviointiin. Kuntayhtymä on kuitenkin ryhtynyt toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi, ja sisäisen tarkastuksen palvelut on kilpailutettu keväällä 2026. Kuntayhtymässä sisäinen tarkastus toteutetaan jatkossa ulkopuolisena palveluna, ja kuntayhtymän johtaja hyväksyy sen suunnitelman.

Tarkastuslautakunta katsoo, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusta on kunnossa, mutta käytännön toteutuksen yhtenäisyyttä sekä riskienhallinnan ennakoiavuutta tulee edelleen vahvistaa. Erityisesti sisäisen tarkastuksen järjestäminen, valvonnan kokonaiskoordinaatio sekä strategisten riskien systemaattinen käsittely edellyttävät kehittämistä.

6. Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän toiminta on jaettu kolmeen tulosalueeseen, joita ovat kuntayhtymän johto (luottamushenkilötoiminta, kuntayhtymän hallinto, johtaminen), oppimispalvelut (opetuksen ja oppimisen järjestäminen) ja tukipalvelut (kattavat kaikki ne palvelut, jotka tukevat oppimista ja koulutuksen järjestämistä esimerkiksi IT-palvelut, opiskelijapalvelut, kiinteistöpalvelut). Tulosalueiden toimintaa ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan erikseen kunkin tulosalueen osalta omissa luvuissaan. Toiminnan muutoksiin reagoidaan päivittämällä hallintosääntöä, jotta se vastaa toimintaympäristön muutoksia ja lainsäädännön tarpeita.

Tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet ovat olleet yhteisiä. Jokainen osa-alue on tehnyt omaa työtään tavoitteen toteuttamiseksi ja toimintaa on nivottu yhteen. Kuntayhtymän kannalta tulosalueiden hyvä yhteistyö on kehityksen edellytys.

Tavoitteet ovat pääasiassa yhteisiä, joten tulokset kannattaa myös kirjata yhteisesti. Vuoden 2025 aikana jatkettiin toiminnanohjausjärjestelmän ja yhtenäisten toimintatapojen kehittämistä osana kuntayhtymän johtamis- ja kehittämistyötä. Toiminnanohjauksen tueksi kehitettiin sähköisiä järjestelmiä ja raportointia, kuten HR-prosessien sähköistämistä, RapSa-raportointia sekä IMS-järjestelmän hyödyntämistä laadunhallinnassa, riskienhallinnassa ja opetuksen kehittämisessä. Tavoitteena oli yhtenäistää toimintamalleja, parantaa tiedolla johtamista sekä tukea toiminnan suunnittelua ja seurantaa.

6.1. Kuntayhtymän johto

Kuntayhtymän johdon tulosalueen tehtävänä on kuntayhtymän kokonaisvaltainen johtaminen yhtymävaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja sitä johtaa kuntayhtymän johtaja. Tulosalue muodostuu kuvan 8 mukaisista toiminnoista.

Kuva 8. Kuntayhtymän johdon tulosalueen toiminnot

Tarkastuslautakunta tapasi kuntayhtymän valtuuston ja hallituksen puheenjohtajistoa toimintavuoden aikana kaksi kertaa ja yhden kerran vuoden 2026 puolella.

Kuntayhtymän johdon tulosalueen strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Innostamme opiskelijaa uralla ja elämässä eteenpäin

Opintojen suunnittelua, toteutusta ja järjestämistä uudistettiin ”Emme hukkaa ketään” -palvelumallin mukaisesti. Toteutuksessa tehtiin moniammatillista yhteistyötä ja tukitoimia kehitettiin hankkeiden avulla. Käytännön uudistus oli opiskelijoiden aloitusviikon toteuttaminen eli niin sanottu HOKS-viikko.

Tarkastuslautakunnan saamien kommenttien perusteella aloitusviikko on ollut hyvä toiminnan uudistus ja sen kehitystyötä kannattaa jatkaa.

Pelastamme yhteiskunnan

Tavoitteena on ollut aktiivisuus verkostotoimijana ja sen mukaisesti on tehty yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston, Savonia-ammattikorkeakoulun ja Luovin kanssa. Tarkastuslautakunnan mielestä aktiivisuus verkostotoimijana on hyvin tärkeää.

Pidämme osaajistamme huolen

Henkilöstöhallinnon ohjelmistona otettiin käyttöön Populuksen HR-järjestelmä. Toiminnan hallintaan otettiin käyttöön EFQM-laadunhallintajärjestelmä ja esihenkilöille luotiin uusi kehittämissuunnitelmapohjainen IMS-toiminnanohjausjärjestelmä.

Aiempina vuosina tarkastuslautakunta on keskustellut johdon kanssa erilaisten kyselyiden toteutuksesta. Uusien järjestelmien toivotaan tuovan tähän kehitystä. Tavoitteena on sekä henkilöstön että opettajien parempi kokemus kyselyiden merkityksestä ja vaikutuksesta toiminnan kehittämisessä.

Kuntayhtymän johdon tulosalueen talousarvion toteutuminen

Kuntayhtymän johdon koko tulosalueen vuoden 2025 talousarvio oli laadittu siten, että talousarvioon on budjetoitu toimintatuottoja 2,351 milj. euroa. Toimintakuluja kuntayhtymän johdolle oli budjetoitu talousarvioon 2,351 milj. euroa.

Toimintatuotot jäivät 0,632 milj. euroa alle talousarvion, toteuma oli 1,719 milj. euroa. Toimintakulut olivat 0,822 milj. euroa pienemmät kuin talousarvio, toteuma oli 1,528 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostui toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen ylijäämää 0,191 milj. euroa.

Kuntayhtymän johdon tulosalueen osalta sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden on alijäämä 0,033 milj. euroa, toteuma oli ylijäämää 0,180 milj. euroa. Kuntayhtymän johdon tulosalueeseen sisältyvän luottamus-henkilöhallinnon toteutuneet toimintatuotot olivat 0,356 milj. euroa ja toimintakulut 0,233 milj. euroa.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	2 614 539	1 571 656	2 350 559	1 718 988
TOIMINTAKULUT	-2 621 772	-1 501 444	-2 350 559	-1 528 320
Toimintakate	-7 233	70 212	0	190 668
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		-149		-159
Vuosikate	-7 233	70 064	0	190 509
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-16 667	-29	-33 333	-10 537
Tilikauden tulos	-23 900	70 035	-33 333	179 972
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-23 900	70 035	-33 333	179 972

Taulukko 5. Tulosalue; kuntayhtymän johto, sisäiset ja ulkoiset. Tiedot haettu taloushallinnon raportointiohjelmasta.

Lähde: RapSa

6.2. Oppimispalvelut

Oppimispalveluiden toimintaa ja toiminnan kehittämistä ovat ohjanneet kuntayhtymän strategia, toimintaympäristön nopeat muutokset sekä opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuspoliittiset tavoitteet.

Oppimispalvelujen tulosaluetta johtaa rehtori, joka toimii apulaisrehtorien, koulutuspäälliköiden sekä lukion johtajan esihenkilönä. Kuntayhtymän hallintosääntöön on kirjattu määräykset tehtävien ja vastuiden jakautumisesta.

Oppimispalvelujen tulosalue toteutti Savon ammattiopistossa Savon koulutuskuntayhtymän ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisluvan mukaista perustehtävää. Savon ammattiopisto on yksi Suomen virallisista urheiluoppilaitoksista.

Koulutuskuntayhtymän kolmesta tulosalueesta suurin on oppimispalvelut.

Kuva 9. Oppimispalvelujen tulosalueen osaamispoolit

Strateginen päätavoite: Innostamme opiskelijaa uralla ja elämässä eteenpäin

Erinomaisen opetuksen toteutumista ohjasi koko organisaatiota koskeva pedagoginen kehittämisohjelma ja sen toteutumista arvioitiin palautekyselyillä. Ohjelmassa käynnistettiin neljännesvuosittain toteutettava opiskelijapalautekysely, jonka tulokset näkyvät RapSassa ja jota hyödynnettiin kehittämistyössä. Ohjelmassa luotiin rakenteellisia ratkaisuja oppimisen toteutuksiin, ei pelkästään opettajien koulutuksia. Ohjelmassa järjestettiin useita työpajoja opetus- ja ohjaushenkilöstölle, joissa arvioitiin ja suunniteltiin tulevaisuuden oppimispolkuja. Lisäksi opiskelijoiden tukemiseen liittyvät rakenteet (oppimisen tuki, ohjaus, opiskeluhuolto) näkyivät pedagogisten ratkaisujen perustana läpi opetuksen.

Arvioitiin ja kehitettiin erinomaisen opetuksen ja ohjauksen toimintamallia, mukaan lukien sen kriteerit, mittarit ja palautejärjestelmä. Pedagogisen kehittämisohjelman toimenpiteitä, jotka näkyvät opetus- ja ohjausprosesseissa, vietiin eteenpäin. Hakeutumis- ja valintaprosessien arvioinnissa sekä opetuksen suunnittelussa hyödynnettiin asiakastietoa aiempaa monipuolisemmin. Esimerkiksi lähtötestien prosessia päivitettiin tukemaan opiskelijan alkuvaiheen ohjausta. Toimintamallin tulosseurantaa laajennettiin yhdistämällä asiakaskokemus muuhun laatutietoon. Uusia toteutus- ja palvelumalleja suunniteltiin ja käynnistettiin pilotoiteja määritellyille asiakasryhmille. Oppimisen tuen uusi kokonaisuus huomioitiin toiminnan suunnittelussa. Tähän kuuluvat erityinen tuki ja tukiopetus.

Näiden toimenpiteiden todettiin vahvistavan opiskelijan yksilöllistä etenemistä ja varmistavan ammatillisesti laadukkaan oppimispolun. Tarkastuslautakunnan saaman palautteen perusteella tehdyt toimenpiteet ovat tukeneet toimintaa, ja kehittämistyö on toiminnan tarpeita vastaavaa.

Strateginen päätavoite: Pelastamme yhteiskunnan

Oppimispalvelut toimivat aktiivisesti alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa, jotka tähtäävät koulutuksen laatuun ja vetovoimaisiin oppimisympäristöihin. Oppimispalveluissa on syvennetty työelämäyhteyksiä ja kehitetty palveluja työelämän tarpeisiin vastaamiseksi.

Toiminnassa on tehty suunnitelmallista asiakkuustyötä ja panostettu asiakas kohtaamisten laatuun. Palveluprosessien sujuvuutta on kehitetty sekä hyödynnetty verkostoja, kumppanuuksia ja eri rahoituslähteitä. Osaamisen uusia trendejä on tunnistettu ja tuotu uusia koulutustuotteita markkinoille. Työ vahvistaa alueellista osaamisen uudistamista ja sujuvoittaa yritysten ja oppilaitoksen yhteisiä prosesseja.

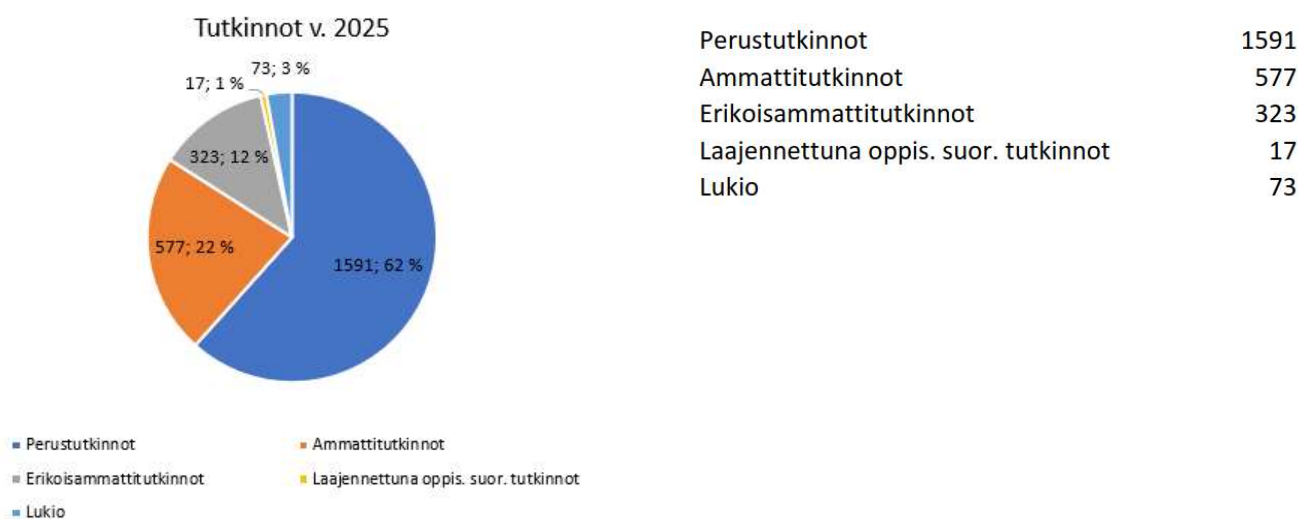
Oppimispalvelut ovat olleet aktiivisesti mukana työvoimapulan ratkaisemisessa ja kansainvälisyyteen liittyvissä toimenpiteissä, ideoimalla, suunnittelemalla ja toteuttamalla työelämän tarpeisiin vastaavia koulutuksia maahan muuttaneille.

Strateginen päätavoite: Pidämme osaajistamme huolen

Oppimispalvelujen henkilöstöä tuettiin vuonna 2025 rakentamalla kannustavaa ja arvostavaa organisaatiokulttuuria, jossa työntekijöillä on mahdollisuus toteuttaa itseään ja toimia rohkeasti. Koko henkilöstö osallistui strategian toimeenpanoon ja arvojen näkyvyys arjen toiminnassa varmistettiin.

Pedagoginen kehittämisohjelma 2024–2027:

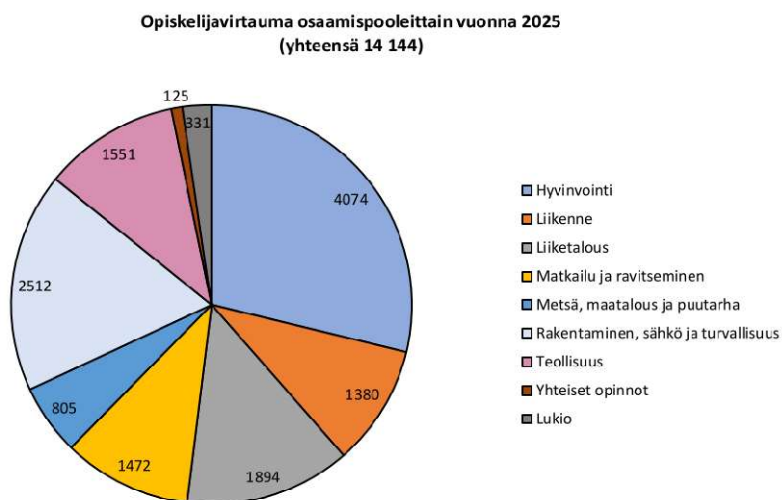
- Julkaistiin tukemaan strategiaa ja erinomaisen opetuksen ja ohjauksen toteutusta.
- Kehittämisohjelma pohjautuu asiakasryhmien tunnistamiseen ja määrittelyyn.
- Suunnitellaan ja rakennetaan eri asiakasryhmille soveltuvaa palvelutarjontaa.

Kuva 10. Tutkintojen määrät ja osuudet v. 2025

Oppimispalveluiden toiminallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijavirtauma osaamispooleittain vuonna 2025 (yhteensä 14 144)

Savon ammattiopiston ammatillisen peruskoulutuksen painottamattomien opiskelijavuosien tavoite oli 5 650 ja toteuma 5 549 ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärätavoite oli 235 ja toteuma 248. Kaikkien osaamispoolien yhteenlaskettu opiskelijavirtauma vuonna 2025 oli 14 144 opiskelijaa (edellisenä vuonna 15 532).

Kaavio 2. Savon ammattiopiston opiskelijavirtauma

Oppimispalvelujen tulokortti					
Näkökulmat	Mittarit	2025			
		Tavoite	To- teuma	Poik- keama	Tila
Opiskelija Innostamme opiskelijaa uralla ja elämässä eteenpäin	Keskeyttäminen (%)	7,2	6,5	0,7	
	Opiskelijapalaute	4,10	4,14	0,04	
	Työllistymisen valmistumisen jälkeen (%)	77	81	4	
	Jatko-opintoihin siirtyminen (%)	5,0	7,2	2,2	
Yhteiskunta Pelastamme yhteiskunnan	Tutkintojen määrä	2100	2581	481	
	Tutkinnon osien määrä	16 000	19 106	3106	
	Opiskelijan valmiudet toimia kestävän kehityksen mukaisesti	4,15	4,26	0,11	
	Työelämäpalaute	4,15	3,90	-0,25	
Henkilöstö Pidämme osajistamme huolen	Työolobarometri	3,85	3,80	-0,05	
	Terveysprosentti	83	86	3	
	Sairauspoissaolopäivät/Henkilö kalenteripäivinä	12,0	11,0	1,0	
	Koulutuspäivät/Henkilö	2,4	2,0	-0,4	
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.)	76,2	78,0	1,8	
	Tulos (M€, ulk. ja sis.)	-1,2	2,3	3,5	
	Opiskelijavuodet	5650	5549	-101	

Kuva 11. Oppimispalvelujen tulokortti

Oppimispalvelujen tulokortin perusteella vuosi 2025 toteutui kokonaisuutena varsin hyvin, ja useat keskeiset mittarit ylittivät asetetut tavoitteet. Toiminnan vaikuttavuus näkyy erityisesti tutkintojen määrän selkeänä ylityksenä sekä työllistymisen paranemisena valmistumisen jälkeen. Suurimmat positiiviset poikkeamat liittyvät tutkintojen määrään, joka ylitti tavoitteen merkittävästi, sekä tutkinnon osien määrään. Myös taloudellinen tulos kääntyi selvästi tavoitetta paremmaksi, mikä on huomionarvoinen muutos. Lisäksi jatko-opintoihin siirtyminen ylitti tavoitetason, ja keskeyttämisten määrä jäi tavoitetta pienemmäksi.

Keskeisimmät negatiiviset poikkeamat liittyvät työelämäpalautteeseen, joka jäi alle tavoitteen, sekä henkilöstön koulutuspäiviin, jotka alittuivat. Opiskelijavuosien määrä jäi myös hieman asetetusta tavoitteesta.

Yhteenvedona voidaan todeta, että oppimispalvelujen tuloksellisuus ja vaikuttavuus ovat vahvistuneet erityisesti koulutustuotannon ja työllistymisen osalta, mutta työelämäyhteistyön laadussa sekä henkilöstön osamisen kehittämisessä on edelleen kehittämistarpeita.

Oppimispalveluiden vuoden 2025 tulokseen sisältyy valtionosuusperusteista tulorahoitusta 64,491 milj. euroa ja lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitusta talousarviossa oli 2,028 milj. euroa.

Oppimispalveluiden tulosalueen osalta sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden oli alijäämää 1,113 milj. euroa, toteuma oli ylijäämää 2,375 milj. euroa. Ylijäämä on 1,263 milj. euroa parempi kuin talousarviossa ennakoituihin.

Oppimispalvelujen osalta talousarvionsitovuustaso yhtymähallitukseen nähden oli nettoinvestointien osalta 0,418 milj. euroa ja nettoinvestointien toteuma oli 0,277 milj. euroa. Toteuma on 0,141 milj. euroa alle asetetun sitovan tavoitteen.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	81 557 042	82 716 555	76 248 691	78 039 107
TOIMINTAKULUT	-80 160 894	-79 466 786	-75 860 811	-74 177 880
Toimintakate	1 396 148	3 249 769	387 880	3 861 227
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		191 277		-8 792
Vuosikate	1 396 148	3 441 046	387 880	3 852 436
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 626 592	-1 546 715	-1 570 685	-1 547 021
Tilikauden tulos	-230 444	1 894 331	-1 182 805	2 305 415
POISTOERON MUUTOS	70 000	70 000	70 000	70 000
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-160 444	1 964 331	-1 112 805	2 375 415

Taulukko 6. Oppimispalveluiden talousarvion 2025 ulkoisten + sisäisten tulojen ja menojen tavoitteiden toteuman vertailu. Lähde: RapSa

6.2.1. Savon ammattiopisto

Koulutuksen järjestäminen perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaan (VN/9626/2025). Savon ammattiopistolla on toimipisteet kartan mukaisilla paikkakunnilla:

Savon ammattiopistossa toteutetaan nuorten, aikuisten ja työelämän tarpeita vastaavaa koulutusta joustavasti, monipuolisina toteutustavoin ja koulutuksen saavutettavuutta kehittäen. Ammatillisen koulutuksen tavoitteena oli 5650 opiskelijavuotta. Alla olevassa kaaviossa on kuvattu ammatilliset opiskelijavuositavoitteet (painottamattomat) osaamispooleittain.

Savon ammattiopisto tarjoaa opiskelijalle laadukkaasti ja yhdenmukaisin toimintaperiaattein yksilön tarpeet huomioivan opetuksen ja ohjauksen kolmessa oppimisympäristössä – oppilaitoksessa, verkossa ja työelämässä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan uutta tekniikkaa, esimerkiksi tekoälyä.

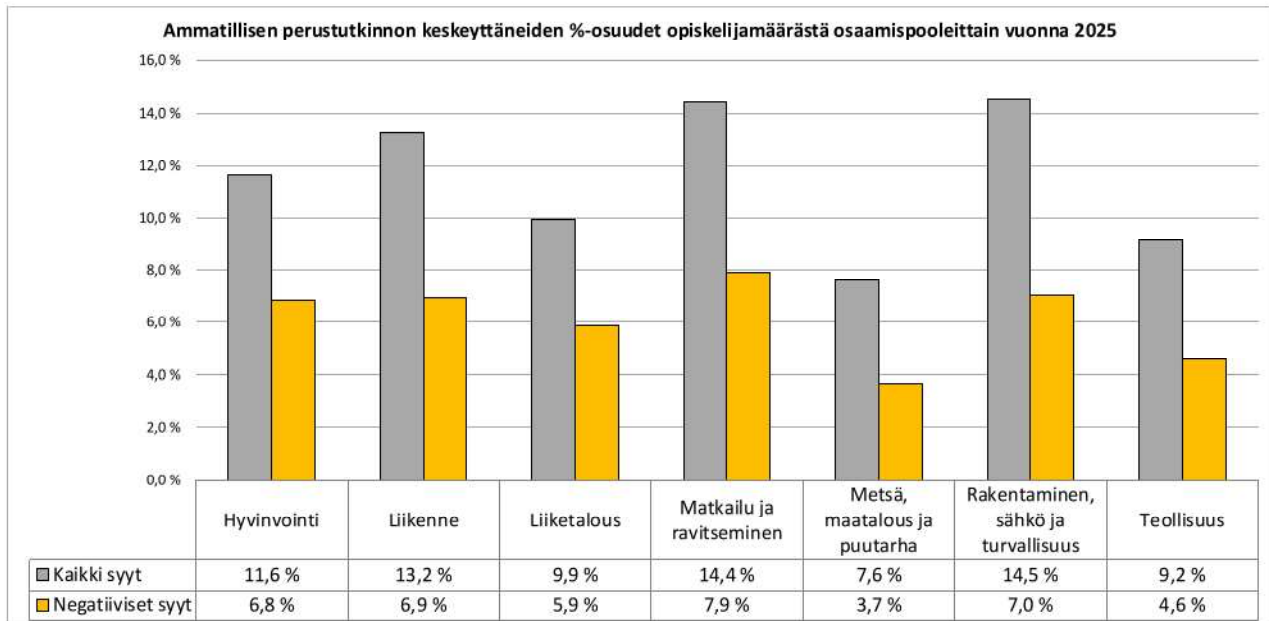

Ammatillisen koulutuksen painottamattomat opiskelijavuodet osaamispooleittain 2025

	Toteuma	Tavoite
Hyvinvointi (sis. Tuva ja Telma)	1532	1546
Liikenne	505	526
Liiketalous	939	991
Matkailu ja ravitseminen	519	495
Metsä, maatalous ja puutarha (sis. ympäristö)	407	362
Rakentaminen, sähkö ja turvallisuus	1192	1247
Teollisuus	455	483
Yhteensä	5549	5650

Kuva 121. Savon ammattiopiston ammatillisen koulutuksen painottamattomat opiskelijavuodet osaamispooleittain 2025. Lähde: Tilinpäätös 2025

Opiskelijapalauttejärjestelmää on kehitetty edelleen ja sen parantaminen on edelleen tärkeää opetuksen ja sen laadun kehittämisen kannalta. Kuntayhtymätasoinen ohjeistus palautteen keräämiselle ja käsittelylle on välttämätöntä. Tämä tarjoaa reaaliaikaista ja monipuolista tietoa opetuksen laadusta ja auttaa organisaatiota jatkuvassa kehitystyössä.

Kuva 13. Lähde: Tilinpäätös 2025

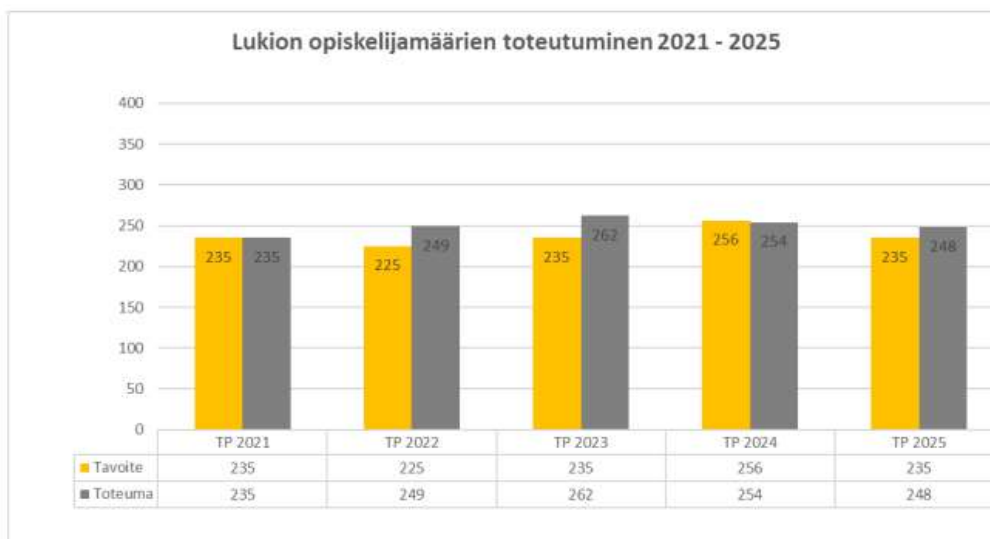
6.2.2 Varkauden lukio ja aikuislinja

Varkauden lukion toiminta perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön Savon koulutuskuntayhtymälle myöntämään lukiokoulutuksen järjestämislupa (45/530/2008). Lukio toimii osana Varkauden kampusta ja sen toiminta on jatkunut vuonna 2025 vakaana. Kuntayhtymän strategiset arvot – arvostus, rohkeus ja vastuullisuus – näkyvät myös lukion toiminnassa ja arjen kehittämistyössä.

Vuonna 2025 Varkauden lukion toiminnan painopisteinä olivat opetuksen ja ohjauksen laadun kehittäminen sekä opiskelijoiden itsearviointitaitojen vahvistaminen. Tavoitteena oli ylläpitää laadukasta opetusta ja opiskelijoiden hyvinvointia muuttuvassa toimintaympäristössä. Lukion opiskelijamäärän tavoitteeksi asetettiin 235 päätoimista opiskelijaa, ja toiminta säilyi kokonaisuutena vakaana. Ylioppilaita valmistui sekä keväällä että syksyllä suunnitellusti.

Varkauden kampuksen kehittämistä jatkettiin vuonna 2025 käynnistyneellä D-osan peruskorjauksella. Investoinnin tavoitteena on modernisoida kampuksen tiloja vastaamaan nykyisiä ja tulevia opetuksen tarpeita. Investoinnilla pyritään varmistamaan kampuksen vetovoimaisuus ja toimivat oppimisympäristöt myös tulevaisuudessa.

Tulevaisuuden näkökulmasta Varkauden lukion keskeisiksi haasteiksi tunnistetaan opiskelijamäärien mahdollinen väheneminen ikäluokkien pientyessä, opettajien eläköityminen sekä lukiokoulutuksen rakenteelliset ja taloudelliset muutokset. Myös valtakunnalliset koulutuspoliittiset ratkaisut ja mahdolliset rahoitusmuutokset voivat vaikuttaa lukion toimintaedellytyksiin tulevana vuosina.

6.2.3 Yhteenveto oppimispalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä

Arviointikäynneillä on tavattu ja keskusteltu opiskelijoiden, henkilöstön ja koulutuspäälliköiden kanssa. Koulutuspäälliköt täyttivät etukäteen tarkastuslautakunnalle vastuualueitaan koskevat esitietolomakkeet. Tarkastuslautakunnan valmisteleman esitietolomakkeen kysymykset pohjautuivat valtuuston hyväksymään vuoden 2025 toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Opiskelijoiden kampustiimitoiminta on käynnistynyt, mutta erityisesti Kuopion kampuksella toiminta edellyttää edelleen aktivoimista ja kehittämistä opiskelijoiden osallisuuden vahvistamiseksi. Yhteisöllisyyden tukemisessa mahdollisena ratkaisuna nähtiin yhteisöllisen työhyvinvoinnin valmentajan tai voimavalmentajan hyödyntäminen opiskelijoiden tukena. RapSa-raportointijärjestelmän osalta nousi esille tarve kehittää ja tarkentaa erityisesti opiskelijavuosiennusteita. Rekrytointiprosessin todettiin toimivan pääosin ohjeiden mukaisesti, mutta haastattelutilanteiden toteuttamiseen sekä hakijoiden kyvykkyyden ja pätevyyden arviointiin kaivattiin lisää osaamista ja yhtenäisiä käytäntöjä. Lisäksi työelämäfoorumien toiminnan arvioitiin vaativan edelleen kehittämistä.

Rakentaminen, sähkö ja turvallisuus | Toivala

Rakentamisen aloilla voi suorittaa perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja rakentamisessa ja talotekniikassa. Toivalan kampuksen rakennusalan oppimistilat koetaan toimiviksi.

Vaikka yleinen taloudellinen tilanne on huono, niin rakennusalan opiskelijoille on löytynyt hyvin työssäoppimipaikkoja. Näyttöjen tekemiseen liittyen työelämässä ja koululla tehty näytöt ovat epätasa-arvoisia. Nykyään opiskelijoille ei muodostu enää näyttötodistusta. Tiedot löytyvät opintorekisteristä, mutta opintokokonaisuuksien sisältö ei näy todistuksessa. Työntekijöiden kannalta tämä koetaan hankalaksi, koska osaamistiedot eivät ilmene selvästi hakijan tiedoista.

Tarkastuslautakunnalle jäi yleisesti kuva, että opiskelijat pääsevät tekemään paljon ja oppimaan käytännön tekemistä. Opiskelijoiden näkökulmasta opiskelemaan on helppo päästä varsinkin puutarha-alalle. Opettajat koetaan ammattitaitoisiksi ja helposti lähestyttäviksi. Opiskelijoiden toiveena opinnoissa olisi opettajien keskinäisen kommunikaation lisääminen. Opettajien ammatillinen osaaminen koetaan hyväksi, mutta opettaja-resurssissa koetaan vajuusta.

HOKSien päivitys on aktiivista ja opiskelijatkin ovat aktiivisia HOKSien täyttämisessä. Opiskelijoita on innostettu vastaamaan kyselyihin. Suurin haaste palautteissa on saada riittävä määrä vastauksia, jotta tulokset olisivat luotettavia. Palautteet ovat monesti liian ylimalkaisia, jotta pääsisi kiinni asiaan, ilmiöön tai henkilön

toimintaan. Palautteita käsitellään säännöllisesti tiimi- ja vastuualuepalavereissa. Poikkeamien syitä on selvitetty ja niiden pohjalta mietitään ja laaditaan tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Palautejärjestelmän kehittämiseksi palavereissa on käsitelty palautteita ja eri alojen tapoja kerätä palautetta. Hyviä käytäntöjä eri alojen välillä jaettu. Työssäoppimisjaksojen työpaikoilta halutaan suoraa palautetta. Wilman päiväkirjaa täydennetään päiväkohtaisesti työssäoppimisjakson aikana ja se käydään läpi opettajan kanssa. Opintojen YTO- jaksoiden jälkeen on oma palautekysely.

Ryhmäytymisiä on lisätty ja kehitetty opiskelijoiden yksinäisyyden ja kiusaamisen kokemuksien estämiseksi. Henkilökunta on puuttunut häirintään ja kiusaamiseen ohjeiden mukaisesti matalalla kynnyksellä.

Itä-Suomen rakennusalan koulutusten järjestäjien kanssa on tehty yhteistyötä. Talotekniikka-alan valtakunnallisen opettajien yhdistyksen kautta on osallistuttu alan koulutusten kehittämiseen. Tutkintojen perusteiden muutosesityksistä on annettu lausuntoja.

Henkilöstölle on pyritty järjestämään mahdollisuuksia osallistua alan koulutuksiin. Jatko-opinnoissa tutkintopohjaisissa koulutuksissa päättötöillä on tavoitteena kehittää oppilaitoksen toimintaa. Henkilöstölle on suositeltu osallistumista pedagogisia valmiuksia käsitteleviin askelmerkkikoulutuksiin. Henkilöstön työtehtäviä on roolitettu, ettei kaikkien tarvitse hallita koko opintoalan sisältöä.

Kehittämistarve:

Tuotannonohjausta palvelevien toimintojen käytännöllisyyden kehittämiseen tarvetta ja opiskelijoiden peruskoulusta saatavien taustatietojen parempi hyödyntäminen opintopolkujen, HOKSien ja opetustoteutusten suunnittelussa.

Poolin osalta tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli alijäämää -0,313 milj. euroa. Tilikauden toteuma oli ylijäämä 0,168 milj. euroa, mikä on noin 0,481 milj. euroa parempi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	6 259 137	6 279 893	5 850 554	5 875 559
TOIMINTAKULUT	-6 518 382	-5 983 170	-6 095 302	-5 632 418
Toimintakate	-259 245	296 723	-244 748	243 140
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		-4		-2
Vuosikate	-259 245	296 719	-244 748	243 138
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-85 296	-64 280	-68 498	-74 903
Tilikauden tulos	-344 541	232 439	-313 246	168 235
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-344 541	232 439	-313 246	168 235
Yhteensä				

Talousarvio	Investointimenot
investoinnit	
102 000	93 844

Taulukko 7. Lähde: RapSa

Metsäala, maatalousala, luonto- ja ympäristöala | Toivala

Metsä-, maatalous-, luonto- ja ympäristöalan vastuualueella on yksi koulutuspäällikkö ja kaksi tiimivastaavaa. Kaikkiaan vastuualueella työskentelee 30 henkilöä. Vastuualueen koulutuspäällikkö vastaa opetustoiminnan lisäksi oppilaitoksen asuntolatoiminnasta, kuntayhtymän metsistä sekä toimii Toivalan kampuksen yksikkö-vastaavana. Vastuualueen erityispiirteenä on maasto-opetusten toteutus asiakastyökohteilla.

Opinnot aloilla sujuvat hyvin, mutta joidenkin aiheiden osalta opiskelijat haluaisivat syventää osaamistaan tutkinnon suorittamisen aikana.

Opiskelijoiden toiveen mukaan opettajia voisi työvuorossa olla enemmän, ettei tarvitsisi odotella vuoroaan kovin pitkään. Yhteistyö opettajien kanssa sujuu hyvin ja opiskelu on rentoa, käytännönläheistä ja opetuksen taso koetaan korkeaksi. Käytännön tekeminen koetaan hyvänä, kun opinnoissa ei tarvitse istua koko päivää luokassa. Jokaisen jakson jälkeen lähetetään opiskelijoille anonyymi palautekysely. Opettajat ottavat palautteen huomioon mahdollisuuksien mukaan.

Tarvittaessa HOKS:ia on mahdollisuus päivittää ja pitää välitarkastuksia ohjaajan kanssa. YTO-aineet on sovitettu ammattialaan, esimerkiksi metsäalalla polttoainekustannusten laskennassa. Opiskelijaterveydenhuoltoon pääsee tarvittaessa helposti. Henkilökunta on käynyt esittäytymässä opiskelijoille ja on helposti lähestyttävää.

Opiskelijalla on kiinnostuksen mukaan mahdollisuudet kansainväliseen vaihtoon. Kampus on hyvin toimiva ja sitä on kehitetty. Työyhteisö koetaan hyväksi, mutta opettajien saaminen metsäalalle on vaikeaa.

Tulevaisuuden haasteena ovat työelämysuhteet, joiden täytyy olla kunnossa, jotta opiskelijat pääsevät harjoittelemaan työelämäjaksolle. Työelämäyhteistyö on ensiarvoisen tärkeää ja se on sujunut hyvin. Työelämäjaksojen palautekyselyt toteutetaan jaksoittain.

Erityisen tuen tarpeen suunnitelmien määrä on kasvanut viime vuosina. Opiskelijoita on avustettava enemmän perusasioissa. Opintoalan vaihtoon on tarvittaessa mahdollisuus.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin näkökulmasta koulusalalla vaaditaan hyvää fyysistä kuntoa. Alalla käytetään paljon erilaisia koneita ja laitteita. Työturvallisuuteen liittyvät riskit käydään tarkkaan läpi.

Asuntolan toiminta on valvottua ja opiskelijoita autetaan tarpeen mukaan. Asuntolassa asuville opiskelijoille järjestetään yhteisöllistä toimintaa. Asuntolassa on koettu äänieristyksessä puutteita. Asuntolan käyttöaste on hyvä. Asuntolapaikoille otetaan ensisijalla kauempaa tulevia. YTO-päivät ovat lyhyitä ja se vaikuttaa asuntolaelämiseen. Opiskelijat kokevat ajan käyvän pitkäksi. Asuntolassa ei ole häiriöitä ja ruoka on hyvää.

Yhteiset yksikköpalaverit on koettu tärkeiksi. Aikuisopiskelijoiden määrä on vähentynyt. Keskeyttämisiä oli 3,5 % ja alan vaihtajia noin 5 %. Metsäalalta työllistyy 87–88 % opiskelijoista.

Poolin vastuualueen osalta oppimispalveluiden tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli alijäämä -0,069 milj. euroa. Tilikauden toteuma oli ylijäämä 0,500 milj. euroa, mikä on 0,569 milj. euroa parempi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	5 414 581	5 959 076	4 882 150	5 255 879
TOIMINTAKULUT	-5 014 504	-4 868 171	-4 710 404	-4 538 326
Toimintakate	400 077	1 090 905	171 746	717 553
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		1 814		541
Vuosikate	400 077	1 092 719	171 746	718 094
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-310 976	-286 426	-311 184	-287 380
Tilikauden tulos	89 101	806 293	-139 438	430 715
POISTOERON MUUTOS	70 000	70 000	70 000	70 000
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	159 101	876 293	-69 438	500 715

Talousarvio	Investointimenot
investoinnit	
140 000	112 406

Taulukko 8. Lähde: RapSa

Lukio | Varkaus

Varkauden lukion opiskelijamäärä on noin 250 opiskelijaa ja se on pysynyt viime vuosien ajan samalla tasolla. Lukio-opintojen alussa opiskelijoita autetaan ryhmäytymisessä ja orientoitumisessa lukio-opintoihin. Opiskelijoille laaditaan tarvittaessa erityisen tuen suunnitelmat. Opinto-ohjaus toimii hyvin ja opinto-ohjaajaa voi tavata halutessaan. Opiskeluun perehdyttäminen käydään läpi koulun alussa ja se toimii hyvin. Poissaolojen kanssa ollaan sopivan tiukkoja. Sairaana ei saa tulla kouluun. Jos tulee pätevistä syistä liikaa poissaoloja, niitä voi sovitella. Opiskelijahuolto toimii hyvin. Terveystoiminta on paikalla ja heidän paikallaolostaan tiedotetaan.

Yhteistyö ammattiopiston opiskelijoiden kanssa on vähäistä. Opiskelijoilla ei ole tietoa, voivatko lukion oppilaat tehdä opintoja ammattiopiston puolelta. Toisinpäin yhteistyö toimii eli ammattiopiston opiskelijat voivat opiskella lukion kursseja.

Koepäivän aamuna tulee Wilma-viesti palautteen antamista varten. Palautteita ei käydä läpi opiskelijoiden kanssa yhdessä, ja heille on jäänyt epäselväksi, onko palautteisiin reagoitu. Wilma on ensisijainen viestintäkanava. Wilmaan tulee paljon viestejä ja välillä voi olla vaikea erottaa sieltä olennaista.

Jatko-opintoihin orientoiva kurssi on erikseen. Luokan puheenjohtajat kokoontuvat kerran jaksossa lukion johtajan kanssa. Opiskelijakunnan hallitus kokoontuu parin viikon välein, kokouksissa käydään läpi asioita ja järjestetään tapahtumia, viestiä välitetään luokan puheenjohtajien kautta.

Kestävä kehitys on osa opintoja ja opiskelijat tietävät mistä on kyse. Ruoka on hyvää ja aamupuuro koetaan hyvänä. Ruokalan siisteys on parantunut vuoden aikana.

Lukiossa on sporttiluokka ja sporttikurssit, jotka mahdollistavat urheilun ja opiskelun yhdistämisen sujuvasti arjessa. Varkauden lukion lajeja ovat kaikki kilpaurheilun yksilö- ja joukkuelajit, joita yhdistää fyysinen harjoittelu. Lukion sporttikurssien tavoitteena on, että nuoret urheilijat oppivat fyysisestä harjoittelusta perustietoja ja -taitoja, esimerkiksi voima- ja nopeusharjoittelusta, urheilevan nuoren ravinnosta, testauksesta ja valmennuksesta. Lisäksi tavoitteena on tukea seuroissa urheilevien nuorten valmentautumista, harjoitusohjelmien toteuttamista ja kilpailutoimintaa.

Opiskelijat kokevat sporttiluokan hyvänä toimintatapana, joka mahdollistaa oman lajin harrastamisen opiskelun ohessa. Urheilijat saavat lukea hyväkseen soveltavat sporttikurssit lukion päättötodistuksen vaatimaan 150 opintopisteen yhteismäärään.

Kokonaisuutena opiskelu lukiossa sujuu hyvin. Ongelmakohtina ovat opintojen eteneminen joillakin opiskelijoilla. Kesken vuotta voi tutustua ammattiopiston puolelta lukio-opintoihin ja toisin päin. Tarvittaessa opintopaikkaa voi vaihtaa, jos on avoimia opiskelupaikkoja. Yhteisten opintojen suunnittelu on hankalaa ammattiopiston ja lukion välillä erilaisen jaksojärjestelmän takia.

Ammatillisten opinto-ohjaajien kanssa on yhteistyötä kaksoistutkinnon osalta. Kaksoistutkinnon suorittajia on vähän. Omana täytenä ryhmänä kaksoistutkinnon suorittaminen olisi järkevää, mutta nykyisellä kaksoistutkintolaisten määrällä opintojen suunnittelu on hankalaa ja kuormittavaa.

Peruskoulusta saadaan pohjatieto opiskelijoista. Matematiikassa lähtötason erot ovat kasvaneet. Samaa on havaittavissa äidinkielessä ja vieraissa kielissä.

Oppilaskunnalla on erilaisia luottamustehtäviä. Ryhmytyminen lukiossa on hyvä. Ammattiopiston puolella ryhmytyminen on käytännössä hankalampaa. Ammatillisen puolen ja lukion yhteisiä opettajia pyritään lisäämään, jotta opetustunnit riittävät. Yhteisiä opettajia on nyt kaksi.

Lukiossa otetaan ensin opiskelutavat haltuun ja sitten lähdetään pohjustamaan tulevaa pikkuhiljaa jo ensimmäisestä vuodesta lähtien. Jatko-opintoihin ohjaus alkaa ykkösluokan talvella ja jatkuu kakkosluokalla. Vuosi lukioista valmistumisen jälkeen on mahdollisuus opinto-ohjaukseen.

Henkilöstön kouluttautuminen on toteutettu OPH:n tarjoamilla koulutuksilla. Kiire opettajien työssä on kausiluontoista. Tavoite- ja vahvuuskeskustelut toteutuvat.

Lukion toiminnassa on taloushaasteita. Opiskelijapalaverit on todettu hyödyllisiksi. Toteutus on ollut avointa ja osallistuminen aktiivista.

Lukiossa on kaksi opettajatiimiä; organisatorinen ja arkipäiväntiimi. Tiimit kootaan opettajista ja vuosittain puolet tiimien jäsenistä vaihdetaan vuoron mukaan. Organisatorinen tiimi paneutuu pidemmän tähtäimen kehittämiseen, esimerkiksi opetussuunnitelmaan, opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämiseen. Arkipäivän tiimin tehtävänä on nimensä mukaisesti enemmän arkipäivän asiat, esimerkiksi opetusjärjestelyt sekä lukujärjestysasiat. Hyviä käytänteitä jaetaan tiimien sisällä sekä opettajainkokouksissa.

Poolin vastuualueen osalta oppimispalveluiden tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli ylijäämä 0,003 milj. euroa. Tilikauden toteuma oli alijäämä 0,156 milj. euroa, mikä on 0,153 milj. euroa heikompina kuin talousarviossa ennakoitiin.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	1 800 000	1 907 948	2 000 000	1 975 457
TOIMINTAKULUT	-1 966 822	-2 151 132	-1 996 458	-2 131 962
Toimintakate	-166 822	-243 184	3 542	-156 505
Vuosikate	-166 822	-243 184	3 542	-156 505
Tilikauden tulos	-166 822	-243 184	3 542	-156 505
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-166 822	-243 184	3 542	-156 505

Taulukko 9. Lähde: Rapsa

Rakentaminen, sähkö ja turvallisuus | Varkaus

Ammatillinen opetus Varkaudessa seuraavilla aloilla; sähkö- ja automaatioala, tieto- ja viestintätekniikka-ala, turvallisuusala, rakennusala, talotekniikka-ala ja taideteollisuusala ja TUVA-koulutus.

Opiskelijoiden näkemyksen mukaan HOKSia päivitetään joustavasti tarvittaessa. Jakson lopussa käydään keskustelu Tutor-opettajan kanssa, jossa tarkastetaan HOKSin päivitystarve. Opinto-ohjaajat auttavat nopealla aikataululla. Palautetta kysytään kurssien jälkeen, mutta sitä ei käydä läpi.

Työelämäjaksojen palautekyselyihin vastataan vaihtelevasti. Palautteet käydään läpi vastuualuekokouksissa. Tutkinnon osien palautteet käydään läpi opiskelijoiden kanssa. Opiskelijoita tulee peruskoulusta ammatillisiin opintoihin heikommilla lähtötasoilla kuin ennen, kirjoitustaito ja tekstin tuottaminen on heikkoa. Opettaja muistuttelee HOKSin päivityksestä ainakin kerran puoleen vuoteen, sillä opiskelijat eivät ole kovin omatoimisia tässä asiassa. HOKS-viikko ennen opintojen aloitusta on ollut toimiva.

Kestävä kehitys on osa opetusta erityisesti YTO:ssa sekä käytännön opinnoissa muun muassa kierrättämisessä. Kiusaamista ei ole havaittu ja ohje on, että pienimmästäkin havainnosta pitää ilmoittaa. Yrittäjyyttä voi opiskella muun muassa valinnaisena. Yksi kurssi on myös kaikille pakollinen. Työllistymisen kannalta on vaikea määritellä yhtä tutkinnon osaa, joka edistäisi erityisesti työllisyyttä. Työllisyysalueen kanssa on tehty yhteistyötä. Päteviä ammatillisia opettajia on edelleen hankala saada tekniikan aloille.

Huomioita:

Opiskelijoiden työkyntöisyys vaatii seuranta ja asiaan puututaan. Oppilaskuntatoiminnasta ei opiskelijoilla ollut tietoa. Opintojen alun HOKSaus (HOKSin suunnittelu) vanhempien kanssa on todettu erittäin hyväksi

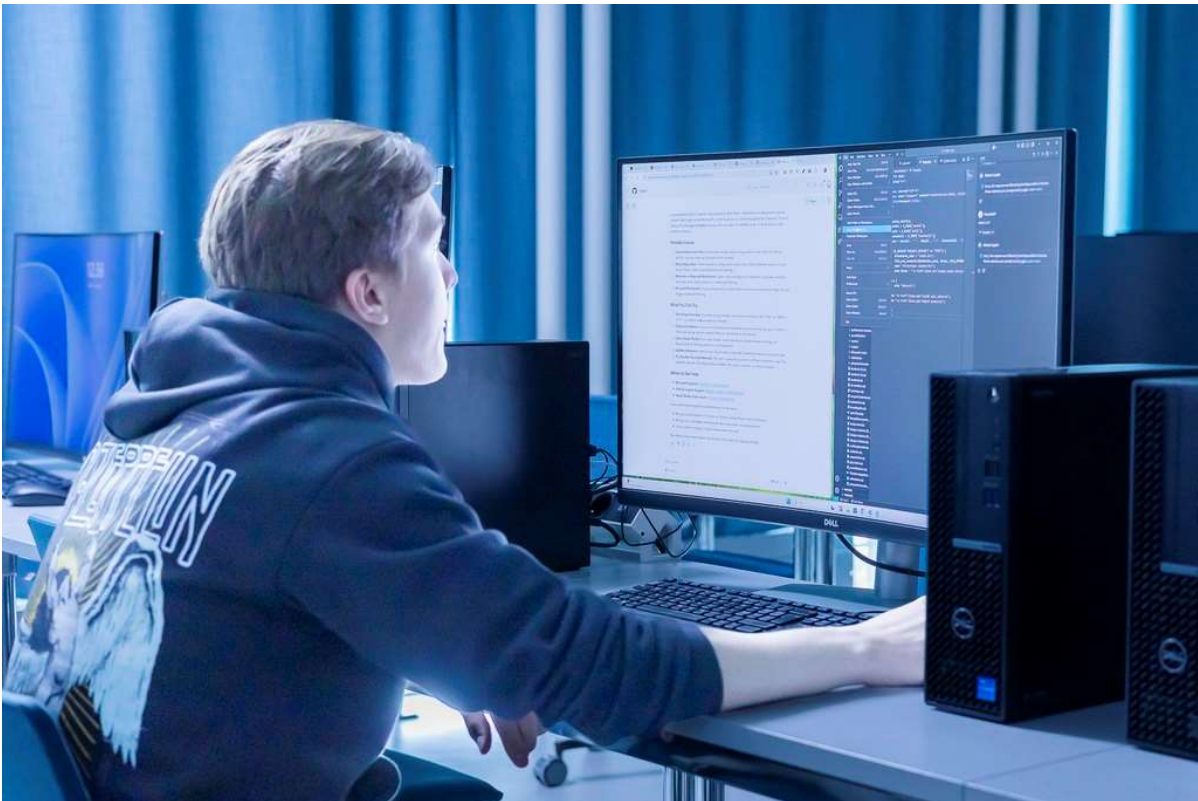
toimintatavaksi. Ammatillista erityisopettajaa ei ole tietotekniikkaan, vaikka tarvetta olisi erityisesti opintojen alussa. Opettajien työelämäjaksot kiinnostavat osaa opettajista ja osaa ei. Opettajia pitää rohkaista enemmän työelämäjaksoille.

Poolin osalta oppimispalveluiden tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli ylijäämä 0,157 milj. euroa. Tilikauden toteuma oli alijäämää -0,112 milj. euroa, mikä on 0,269 milj. euroa heikompi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	2 813 187	2 780 548	2 917 978	2 625 601
TOIMINTAKULUT	-3 054 549	-2 891 690	-2 670 177	-2 653 171
Toimintakate	-241 362	-111 142	247 801	-27 570
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		0		
Vuosikate	-241 362	-111 142	247 801	-27 570
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-79 278	-67 532	-90 881	-84 669
Tilikauden tulos	-320 640	-178 674	156 920	-112 239
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-320 640	-178 674	156 920	-112 239

Talousarvio investoinnit	Investointimenot
78 000	70 958

Taulukko 10. Lähde: RapSa

6.3. Tukipalvelut

Kuva 15. Tukipalvelujen tulosalueen osaamispoolit

Tukipalvelujen tulosalueen tehtävänä on tuottaa kuntayhtymälle kaikki ne tukipalvelut, joiden avulla voidaan varmistaa kuntayhtymän ylläpitämien oppilaitosten tulokellinen ja häiriötön toiminta. Toiminnan lähtökohtana on kuntayhtymän perustehtävän ja strategian toteutumisen tukeminen. Tulosalueen vastuulla on myös tiedolla johtamisen jatkuva kehittäminen. Tulosalueen toimintaa ohjaavat sovellettava lainsäädäntö, viranomaismääräykset sekä kuntayhtymän säännöt ja ohjeet. Hallintojohtaja johtaa tukipalvelujen tulosaluetta.

Strategian tavoitteen mukaisesti innostamme opiskelijaa uralla ja elämässä eteenpäin. Tämän toteutumiseksi tukipalveluista tarjottiin muun muassa opiskelijoille työssäoppimispaikkoja ja tuotettiin Savon Koulutus Oy:lle tukipalveluja.

Henkilöstöhallinnon ohjelmistona otettiin käyttöön Populuksen HR-järjestelmä. Toiminnan hallintaan otettiin käyttöön EFQM-laadunhallintajärjestelmä ja esihenkilöille luotiin uusi kehittämissuunnitelmapohjainen IMS-toiminnanohjausjärjestelmä.

Tietojohdamisen käyttöönottoon liittyen valmisteltiin johdon, esihenkilön ja koulutuspäällikön digitaalista työpöytä. Opetushallituksen kanssa on käynnistetty keskustelu tietojärjestelmien rajapintojen paremmasta hyödyntämisestä.

Kaikkia tulosalueita koskeva *Osaava Sakky - yhdessä enemmän* -hanke käynnistyi loppuvuodesta 2025 esihenkilöiden työpajalla. Tavoitteena on yhteisöllisyyden lisääminen ja tiimitoiminnan muodostaminen koko kuntayhtymässä sekä toimintakulttuurin muuttaminen joustavaksi ja nopeasti muutoksiin reagoivaksi.

Joulukuussa 2025 osaajaryhmiin haettiin 10–15 henkilöstön jäsentä Sakkyn organisaatiosta eri osaamisaloilta, toimipaikoista, yksiköistä ja tehtävistä.

Tukipalvelujen tulokortti					
Näkökulmat	Mittarit	2025			
		Tavoite	Toteuma	Poikkeama	Tila
Henkilöstö Pidämme osaajistamme huolen	Työolobarometri	3,9	4,0	0,1	
	Asiakastytyväisyys (sisäinen)	3,8	3,9	0,1	
	Terveysprosentti	83	87	4	
	Sairauspoissaolopäivät/Henkilö kalenteripäivinä	10,0	8,5	-1,5	
	Koulutuspäivät/Henkilö	2,5	1,5	-1,0	
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.)	24,4	24,2	-0,2	
	Tulos (M€, ulk. ja sis.)	-0,3	1,2	1,5	
	Tilakustannukset toimintatuotoista (ulk. %)	11,7	11,3	-0,4	

Taulukko 10. Tukipalvelujen tulokortti

Tukipalveluiden talousarvion toteutuminen

Tukipalveluiden vuoden 2025 talousarvio oli laadittu niin, että talousarvioon oli budjetoitu toimintatuottoja 24,359 milj. euroa. Toimintakuluja yhteisille tukipalveluille oli budjetoitu talousarvioon 18,505 milj. euroa. Alempana olevassa taulukossa ovat tulosalueen tarkemmat tiedot. Toimintakulut alittivat 0,9 milj. euroa talousarviossa asetetun tavoitteen, toteuma oli 17,605 milj. euroa.

Tukipalveluiden tulosalueen osalta sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden oli ylijäämää 41 637 euroa, toteuma oli ylijäämä 1,607 milj. euroa. Ylijäämä on 1,565 milj. euroa parempi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Tukipalvelujen osalta talousarvion sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden oli nettoinvestointien osalta 2,644 milj. euroa ja nettoinvestointien toteuma oli 2,375 milj. euroa. Toteuma on 0,269 milj. euroa alle asetetun sitovan tavoitteen.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	28 477 761	30 599 327	24 359 065	24 199 219
TOIMINTAKULUT	-22 828 257	-24 362 148	-18 505 228	-17 605 214
Toimintakate	5 649 504	6 237 179	5 853 837	6 594 005
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 283 064	-1 175 720	-1 284 357	-859 039
Vuosikate	4 366 440	5 061 459	4 569 480	5 734 965
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 984 330	-5 138 580	-4 897 533	-4 903 156
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		92 667		400 000
Tilikauden tulos	-617 890	15 547	-328 053	1 231 810
POISTOERON MUUTOS	369 690	369 690	369 690	369 690
RAHASTOJEN MUUTOS		5 250		5 290
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-248 200	390 487	41 637	1 606 790
Yhteensä				

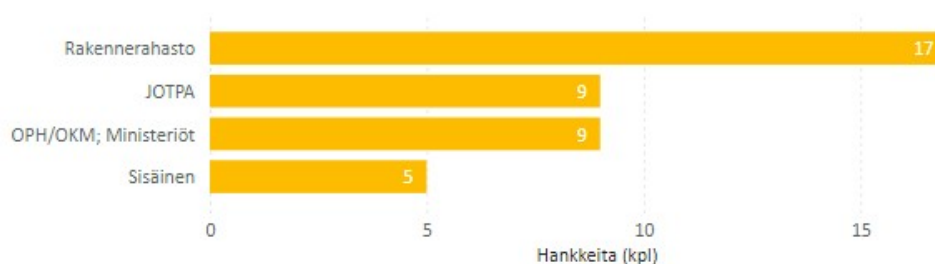
Talousarvio investoinnit	Investointimenot
2 644 100	2 375 333

Taulukko 11. Lähde: RapSa

6.3.1. Kuntayhtymän hanketoiminta

Savon koulutuskuntayhtymällä oli vuonna 2025 käynnissä 40 hanketta, joissa kuntayhtymän budjetti oli yhteensä noin 9,428 milj. euroa. Käynnissä olevien ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavien hankkeiden määrä oli 35 kappaletta ja niiden kokonaisbudjetista kuntayhtymän osuus oli noin 1,269 milj. euroa.

Hankkeet rahoittajaluokittain (kpl)

Kuva 14. Hankkeet rahoittajaluokittain. Lähde: RapSa

6.3.2. Yhteenveto tukipalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä

Tilapalvelut

Tilapalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaat ja kustannustehokkaat tilat koulutuksen järjestämisen tueksi. Toiminta käsittää tilapalvelupäällikön, asiantuntijoiden, vahtimestareiden ja kiinteistönhuollon henkilöstön muodostaman kokonaisuuden. Vuoden aikana Savilahden kampuksen viimeiset tarkastukset olivat vielä käynnissä, ja merkittävimmät korjaustarpeet liittyivät talotekniikkaan. Toivalan rakennusprojekteja pidettiin laadukkaina ja hankkeiden arvioitiin edenneen pääosin suunnitelmien mukaisesti.

Tilapalveluissa painotettiin rakennusten kunnon seuranta ja korjausvelan hallintaa. Kunnossapitoon lisätään omaa resurssia, jolla tavoitellaan kustannussäästöjä ja nopeampaa reagointia korjaustarpeisiin. Lisäksi tavoitteena on kehittää sähköinen ilmoitusjärjestelmä rakennusten vikojen ja korjaustarpeiden hallintaan, jotta tiedot tehdyistä toimenpiteistä kertyisivät keskitetysti samaan järjestelmään.

Korjaus- ja kunnossapitotöihin oli talousarviossa varattu noin 300 000 euroa. Turvallisuuteen liittyviä toimintatapoja ja henkilöstön ohjeistuksia on vuoden aikana myös kehitetty.

Sisäisten vuokrien laskennassa käytössä ollut Haahtela-ohjelma on aiheuttanut haasteita kustannusten kohdentamisen läpinäkyvyydessä. Käyttöön otossa oleva uusi tilanhallintajärjestelmä muuttaa laskentaperusteita ja sen arvioidaan kohdentavan kustannuksia aiempaa tarkemmin eri toimialojen kesken.

Talousarvion toteutuminen

Vastuualueen osalta oppimispalveluiden tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli ylijäämä 0,171 milj. euroa. Tilikauden toteuma oli ylijäämää 1,117 milj. euroa, mikä on noin 1,100 milj. euroa parempi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	13 942 142	13 991 519	14 110 064	14 238 454
TOIMINTAKULUT	-8 413 057	-8 743 961	-8 458 909	-8 191 781
Toimintakate	5 529 085	5 247 559	5 651 155	6 046 673
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 156 000	-1 172 961	-1 157 293	-826 659
Vuosikate	4 373 085	4 074 597	4 493 862	5 220 014
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 924 771	-5 121 300	-4 846 401	-4 872 055
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		92 667		400 000
Tilikauden tulos	-551 686	-954 035	-352 539	747 959
POISTOERON MUUTOS	369 690	369 690	369 690	369 690
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	-181 996	-584 345	17 151	1 117 649

Talousarvio investoinnit	Investointimenot
2 579 100	2 343 762

Taulukko 12. Lähde: Rapsa

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluiden tehtäviin kuuluvat palvelussuhdeasiat, rekrytointi, perehdytys, työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen sekä henkilöstöjohtamisen tukeminen. Toimintaa on kehitetty sähköistämällä prosesseja ja selkeyttämällä työnjakoa siten, että keskeisille tehtäville on määritelty varahenkilöt. Lisäksi henkilöstön osaamista vastuullisuusasioissa on vahvistettu, ja palautteita hyödynnetään kehittämistyössä yhdessä esihenkilöiden kanssa.

Henkilöstösuunnittelussa hyödynnetään käytössä olevia tietojärjestelmiä, joiden avulla seurataan muun muassa henkilöstön ikärakennetta ja rekrytointitarpeita. Kevan avaintietoja käytetään työhyvinvoinnin arvioinnissa ja vertailussa muihin koulutuksen järjestäjiin. Työterveyshuollon raportit tukevat henkilöstön hyvinvoinnin seurantaa sekä muutostilanteissa tarvittavan tuen arviointia.

Vuoden merkittävin henkilöstöhallinnon muutos oli siirtyminen tasopalkkajärjestelmään. Kehittämistarpeita tunnistettiin erityisesti tiedottamisessa ja viestinnän selkeydessä.

Talousarvion toteutuminen

Vastuualueen osalta tukipalveluiden tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli alijäämä 0,0314 milj. euroa. Tilikauden toteuma oli ylijäämää 0,105 milj. euroa, mikä on 0,136 milj. euroa parempi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Tasohierarkia	Talousarvio edv.	Toteutuma edv.	Talousarvio	Toteutuma
TOIMINTATUOTOT	1 446 928	1 429 816	1 186 505	1 152 270
TOIMINTAKULUT	-1 446 928	-1 528 809	-1 186 505	-1 034 446
Toimintakate	0	-98 993	0	117 824
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		-52		
Vuosikate	0	-99 045	0	117 824
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-36	-31 388	-13 324
Tilikauden tulos	0	-99 082	-31 388	104 500
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT		0		0
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-99 082	-31 388	104 500

Talousarvio investoinnit	Investointimenot
50 000	13 313

Taulukko 13. Lähde: Rapsa

7. Henkilöstö

Savon koulutuskuntayhtymässä oli 31.12.2025 päätoimisessa palvelussuhteessa 652 henkilöä. Vuonna 2025 päätoimisen henkilöstön määrä vähentyi 88 henkilöllä. Oppimispalveluissa henkilöstöä oli 536, tukipalveluissa 108 ja kuntayhtymän johdossa 8 henkilöä.

Kuntayhtymän edustuksellista yhteistoimintaa toteutetaan yhteistoimintaryhmässä, johon kuuluvat työnantajan ja työntekijöiden edustajat. Ryhmä toimii myös kuntayhtymän työsuojelutoimikuntana, jonka toiminta koetaan avoimena.

Vuoden 2024 lopulla päättyneiden yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen vuoden 2025 loppuun päättyi 32 palvelussuhdetta. Tilanne neuvottelujen jälkeen on tasaantunut.

Tärkeintä työhyvinvoinnin kehittämisessä on jatkuvasti kehittyvä osaaminen, jota tuetaan hyvällä johtamisella, selkeillä rakenteilla ja ennakoivalla työkykytyöllä.

Tarkastuslautakunnan ja henkilöstöedustajien kanssa käydyissä keskusteluissa nousi esille osaamisen jakaminen, joka ei näy mittareissa. Tarkastuslautakunnan arviona kyseessä oleva mittari voisi kehittyä yhteisöosaamisen kautta.

Kuntayhtymän johto kuuntelee ja haluaa kuulla mitä henkilöstölle kuuluu. Välit ovat avoimet ja käytössä on myös omia keskustelupiirejä, joissa tavataan kuntayhtymän johtajaa.

Aloilla on hyvin erilaisia tapoja toimintatapoja, vaikka on sovittu yhteisistä toimintatavoista. Uuden johtamisjärjestelmän myötä toimintatapojen toivotaan yhtenäistyvän. Toisaalta käytännön toiminnassa on hyviä toimintatapoja ja niitä ei pidä rikkoa.

Sivutoimilupien hakeminen ja ilmoittaminen koetaan hyväksi asiaksi ja niiden tarpeellisuus ymmärretään. Toimintasääntöjen selvittäminen henkilöstölle. Laatujärjestelmää ei osata vielä käyttää oman työn näkökulmasta. Kyselyiden koetaan tuovan lisäarvoa ja vaikuttavuutta toimintaan.

Työolobarometrin tulokset	2021	2022	2023	2024	2025
Työnkehittävyys	3,70	3,82	3,87	3,88	3,81
Esihenkilötyö	3,82	3,99	3,96	4,01	3,98
Ergonomia	3,74	4,17	3,67	3,69	3,68
Optimaalinen kuormitus	3,37	3,66	3,67	3,80	3,75
Työkyky	4,01	4,13	4,18	4,22	4,21
Tiedonkulku ja vuorovaikutus	4,46	3,58	3,71	3,74	3,67
TOB vastaajat, kpl ja vastaus-%	573/76 %	614/80 %	567/71 %	530/69,3 %	568/81 %

Taulukko 14. Työolobarometrin tulokset.

TOB työolobarometrikysely toteutettiin yllä olevan muotoisena viimeisen kerran. Jatkossa kysely toteutetaan Kevan työhyvinvointikyselyllä. Tulokset laskivat vuoden 2024 tasosta. Eri vuosia vertailtaessa on huomioitava kyselyn sisällön päivitys. Kysymyksiin sisällytettiin väittämiä liittyen häirintään ja epäasialliseen käytökseen. Kyselyssä on merkille pantavaa vastausaktiivisuus, joka on viiden vuoden tarkastelujakson korkein.

Vuoden aikana henkilöstölle tehtiin kolme pulssikyselyä, joissa selvitettiin henkilöstön työhyvinvoinnin ja fiilisten senhetkistä tilaa. Vastauksia saatiin 1307 vastausta ja vastausaktiivisuus oli keskimäärin 65,3 %. Vastauksen keskiarvo oli neljän tuntumassa, asteikolla 1–5.

Sairauspoissaolot vähenivät vuodesta 2024 henkilötyövuosiin suhteutettuna. Miesten sairauspoissaolot las-
kivat ja naisten nousivat. Mielenterveyden häiriöistä johtuvien poissaolojen määrä on kasvanut merkittävästi
edelliseen vuoteen verrattuna.

Työsuojeluun ja työturvallisuuteen kiinnitetään huomiota. Lakisääteisiä työpaikkaselvityksiä toteutettiin työ-
terveyshuollon kanssa yhteistyössä. Aluehallintoviraston työsuojeluvastuualueen tarkastuksen jälkeen teh-
tiin kehittämistoimenpiteitä koneiden ja laitteiden riskienarviointiin ja niiden dokumentointiin. Tarkastuslau-
takunnan mielestä tämä on hyvä asia. Koulutusaloilla, joilla käytetään paljon työkoneita, tuli esille, että opis-
kelijoiden työturvallisuuteen kiinnitetään erittäin paljon huomiota.

Henkilöstön kehittäminen

Osaamisen johtamisen lähtökohtana on strategia. Osaamisen kehittämisen -työryhmä laati osaamisen johta-
misen ja kehittämisen prosessit sekä tavoitteen mukaisesti *Henkilöstön osaamisen kehittämisen* -mallin vuo-
sille 2025–2027. Mallissa määritellään tulevaisuuden tärkeimmät henkilöstön osaamisen kehittämisen vuo-
sittaiset suunnitelmat osa-alueittain. Kehittämistyössä hyödynnetään hankkeita.

Vuonna 2025 päivitettiin IMS-ohjelmisto (laadunhallinta-, johtamis- ja toimintajärjestelmä) ja siellä olevat
prosessikuvaukset ja toimintaohjeet. Vuoden 2025 lopulla aloitettiin laadunhallintajärjestelmän päivittämi-
nen sekä *Osaava Sakky – yhdessä enemmän* -hanke, jonka tavoitteena on vahvistaa tiimitoimintaa ja yhtei-
sööhjautuvuutta koko organisaatiossa.

8. Opiskelijat ja osallisuus

Tarkastuslautakunnan tekemien haastattelujen perusteella opiskelijälähtöisyys toteutuu kuntayhtymässä pääosin hyvin. Opiskelijoiden HOKSien päivittäminen on aktiivista ja opiskelijat osallistuvat itse suunnitelmien ylläpitoon. Opiskelijat kokevat opettajien ammatillisen osaamisen pääosin hyvänä ja opetus koetaan käytännönläheiseksi.

Haastatteluissa nousi kuitenkin esiin, että opettajien keskinäinen kommunikaatio ei kaikilta osin toimi riittäväällä tasolla. Tämä ilmenee ohjeistuksen kirjavuutena ja käytäntöjen vaihtelevuutena, mikä voi heikentää opiskelijälähtöisyyden toteutumista ja opiskelijoiden yhdenvertaista kohtelua.

Lukiossa opiskelijakunnan hallitus toimii aktiivisesti, luokkien puheenjohtajat osallistuvat säännöllisiin tapauksiin ja opiskelijapalaverit koetaan hyödyllisiksi. Haastattelujen perusteella osallisuuden rakenteet toimivat erityisesti lukiossa hyvin. Sen sijaan ammattiopiston ja Varkauden lukion välinen opiskelijayhteistyö on vähäistä. Lisäksi opiskelijoille ei kaikilta osin avaudu, miten heidän antamansa palaute vaikuttaa päätöksentekoon, tai toiminnan kehittämiseen.

Tarkastuslautakunta on lisäksi haastattelujen perusteella havainnut, että opiskelijakuntatoiminnan rakenteellisten muutosten seurauksena Salkun toiminta on jäänyt osalle opiskelijoista etäiseksi. Kaikilla opiskelijoilla ei ole selkeää käsitystä Salkun roolista, toiminnasta tai vaikutusmahdollisuuksista, eikä osallistuminen toimintaan näyttäyty luontevana osana opiskeluyhteisöä. Tämä korostaa tarvetta vahvistaa toiminnan näkyvyyttä, viestintää sekä opiskelijoiden aitoja osallistumismahdollisuuksia.

Opiskelijoilta kerätään palautetta useiden eri kanavien kautta. Työelämäjaksoilla opiskelijat ylläpitävät Wilma-järjestelmässä päiväkirjaa, jota käsitellään opettajan kanssa. Yhteisten tutkinnon osien jaksojen jälkeen kerätään palautekyselyjä ja lukiossa palaute annetaan pääosin Wilman kautta. Haastattelujen perusteella opiskelijat kokevat saavansa työpaikoilta suoraa palautetta, mutta opettajilta saatava palaute koetaan vähäisemmäksi. Lisäksi palautteen käsittely ei ole opiskelijoille riittävän läpinäkyvää, eikä palautteen vaikutus toiminnan kehittämiseen aina ilmene selkeästi.

HUOMIO:

Tarkastuslautakunta katsoo, että palautejärjestelmän vaikuttavuuden osoittamista ja näkyvyyttä opiskelijoille tulee edelleen vahvistaa.

Opiskelijahyvinvoinnin tukemiseen on käytössä toimivia rakenteita. Opiskelijaterveydenhuolto koetaan toimivaksi ja sen palveluista tiedotetaan opiskelijoille. Opintojen alkuvaiheessa lukiossa toteutetaan ryhmäytymistoimenpiteitä, jotka tukevat opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin.

Toivalan kampuksen asuntolatoiminta on järjestetty ohjatusti ja yhteisöllisesti. Asuntolan käyttöaste on korkea ja opiskelijoille tarjotaan ohjausta sekä yhteisöllistä toimintaa. Haastatteluissa asuntolatoiminta sai pääosin myönteistä palautetta. Samanaikaisesti haastatteluissa nousi esiin useita hyvinvointiin liittyviä haasteita. Näitä ovat nuorten yleinen hyvinvointi, poissaolojen määrä erityisesti yhteisten tutkinnon osien opinnoissa, sekä erityisen tuen tarpeen kasvu. Opiskelijoiden poissaolot ovat merkittävä ongelma, ja ne vaikuttavat erityisesti yhteisten tutkinnon osien suorittamiseen. Osalla opiskelijoista opintojen eteneminen on hidasta ja oppimisen lähtötasoerot ovat kasvaneet erityisesti matematiikassa ja kielissä.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että tuen tarpeen kasvu ja opettajaresurssin riittävyys muodostavat kokonaisuuden, joka edellyttää jatkuvaa seurantaa.

Haastattelujen perusteella opiskelijoiden yhdenvertaisuuteen liittyy kehittämistarpeita. Erityisen tuen tarve on lisääntynyt ja opiskelijoiden lähtötasossa on merkittäviä eroja erityisesti perusopetuksesta siirryttäessä. Opiskelijatiedon siirtyminen perusopetuksesta toiselle asteelle ei kaikilta osin ole riittävää. Lisäksi työelämävalmiuksissa ja opiskelijoiden työelämäkykyisyydessä on havaittu puutteita. Haastattelujen perusteella opiskelijoiden kiinnittyminen opintoihin on keskeinen tekijä opintojen etenemisen kannalta.

Lukiossa opiskelijaryhmät muodostuvat usein valmiiksi tuttujen pohjalta, mikä voi vaikuttaa ryhmäytymiseen ja opiskelijoiden kokemaan osallisuuteen. Ammatillisen koulutuksen puolella ryhmäytyminen koetaan käytännössä haastavammaksi.

Työelämäyhteys on keskeinen osa opiskelua. Opiskelijat hankkivat työssäoppimispaikkoja sekä itse että opilaitoksen tuella ja oppilaitos järjestää työnhakuun liittyvää opetusta. Haastattelujen perusteella opiskelijat kokevat tarvitsevänsä enemmän ohjausta työnhakuun. Lisäksi osaamisen osoittamiseen liittyy haasteita. Työelämässä ja oppilaitoksessa annettujen näyttöjen välillä koetaan olevan eroja, mikä voi heikentää arvioinnin yhdenvertaisuutta. Tutkintotodistusten osalta opiskelijat ja henkilöstö nostivat esiin, että osaamistiedot eivät ilmene riittävän selkeästi työnantajille. Tämä voi vaikeuttaa opiskelijoiden työllistymistä.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan opiskelijoiden näkökulmasta kuntayhtymän toiminta on kokonaisuutena toimivaa ja käytännönläheistä. Opiskelijalähtöisyys toteutuu monilta osin hyvin ja opiskelijoilla on mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa.

HUOMIO:

Tarkastuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota siihen, että opiskelijoiden tuen tarve on kasvussa samaan aikaan, kun resurssipaineet ovat lisääntyneet. Tämä edellyttää toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä, jotta opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet opintojen suorittamiseen voidaan turvata.

9. Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tehtyjen toimenpiteiden tilannearviointi

Yhtymävaltuusto on käsitellyt tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomusta 10.6.2025 kokouksessaan (§ 9) ja pyytänyt yhtymähallituksen selvityksen tarkastuslautakunnalle ja edelleen yhtymävaltuustolle 30.9.2025 loppuun mennessä. Yhtymähallitus on antanut vastineen 5.9.2025 (§ 96). Antamassaan selvityksessä yhtymähallitus on huomionnut tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomuksessa esille tuomia asioita.

Tarkastuslautakunta on koonnut alla olevaan taulukkoon arviointihavaintojaan aikaisemmilta arviointivuosilta. Lautakunta seuraa havaintojen perusteella tehtyjä korjaus ja kehittämistoimenpiteitä.

Asia	Arviointivuosi	Toimenpiteet aloitettu	Toimenpiteet toteutettu	Lisätietoja
Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinne	2012 2013 2014 2015	2014 2023 2025	2016	YH:n selvitys 2014 arviointikertomukseen. Toimenpiteitä jatkettu vuonna 2015. Asunto-osakkeet on myyty 2016, mutta tilannetta seurataan edelleen takausvastuiden osalta vuoteen 2026 saakka . YH on vastineessaan vuoden 2022 ja vuoden 2024 arviointikertomukseen todennut, ettei tällä hetkellä ole avoimia asioita.
Työpaikkakiusaaminen	2013 2015	2015	2025	YH:n selvitys 2014 ja 2015 arviointikertomukseen. Lautakunta seuraa tilannetta edelleen. Koulutuskuntayhtymässä on nollatoleranssi. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta jatkuvasti. Työpaikkakiusaamisen torjumisessa hallituksella on ehdoton ja tiukka linja. Se on osa työolobarometrin mittaristoa ja jatkuvan seurannan alla. Tätä varten on olemassa myös monipuoliset ilmoituskanaavat ja vahvistetut havaintojen käsittelyprosessit.
Opiskelijapalautteen keräämistä ja käsittelyä tulee kehittää luomalla selkeät ja yhdenmukaiset toimintatavat. (Suositus 5/2022)	2022	2025		YH toteaa, että opiskelijapalautteen keräämisessä on päätökselyiden osalta ollut vaikeuksia koko maassa. Kansallisia toimintatapoja on uudistettu ja kuntayhtymän toiminnassa on ryhdytty jo toimenpiteisiin suosituksen 5. mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarkastuslautakunta arvioi palautejärjestelmän kehitystoimenpiteiden vaikuttavuutta. Opiskelijapalautteen keräämistä ja analysointia kehitetään. Erityisen tärkeää on yhdenmukaisten toimintamallien saaminen käyttöön koko oppimispalveluissa, joka on osa erinomaisen opetuksen ja ohjauksen toimintamallia.

Asia	Arviointi- vuosi	Toimenpiteet aloitettu	Toimenpiteet toteutettu	Lisätietoja
Tarkastuslautakunta suosittelee opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien tarkastelua ja opiskelijoiden näkemysten suurempaa hyödyntämistä. (Suositus 6/2022)	2022	2025		YH toteaa, opiskelijoiden osallistamista on lisätty suosituksen 6. mainitsemassa teemassa. Yhteydenpito opiskelijakunnan hallituksen kanssa on korona-aikojen jälkeen löytänyt muotonsa ja opiskelijoiden kanssa on sovittu mm. osallistumisesta johtoryhmän kokouksiin. Opiskelijakunta on antanut hyvää palautetta kuulemiseksi tulemisesta sekä tuesta järjestää oppilaitoksen arjessa heille tärkeitä omia tapahtumia, kuten Amisgaalan. Tarkastuslautakunta seuraa käytännön toimenpiteitä opiskelijoiden osallisuuden edistämisessä. Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia on lisätty niin paljon kuin oppilaskunta on kokenut tarpeelliseksi ja ajankäytöllisesti mahdolliseksi. Yhteydenpito on osa oppilaitoksen arkea, jossa erilaisten opiskelijoiden toteuttamat tapahtumat tuovat väriä ja vilskettä elämään.
Mittari, jolla pystytään arvioimaan, kuinka opiskelijan saama opetus eri oppimisympäristössä on toteutunut.	2023	2024	2025	Kehittämisehdotus koskien mittariston luomista arvioimaan kunkin oppimisympäristön toteumaa on hyvä ja se annetaan seurannan kehittämisestä vastuullisille selvitettäväksi. Tavoitteena on saada sen tulos esitettäväksi vähintään tilinpäätöksen yhteydessä. Yhtymähallitus on huomioinut mittarin kehittämistarpeen. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta. Eri oppimisympäristöissä annetun opetuksen onnistumisen arvioinnin kehittäminen on osa erinomaisen opetuksen ja ohjauksen kokonaisuutta, jota arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti.
Tarkastuslautakunta suosittelee asettamaan vastuullisuuden arviointiin selkeän mittariston ja raportimaan tehdyt toimenpiteet johdonmukaisesti.	2024			Hallitus toteaa toiminnan koskettavan koko kuntayhtymän toimintaa. Hallitus ohjeistaa jatkotoimenpiteet uuden mittariston asettamiseksi. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta.
Työelämäfoorumeita on käytetty yritys yhteistyön kehittämisen välineenä. Tarkastuslautakunnan mielestä on tarpeellista kuvata käytännön toteutusta tilinpäätösasiakirjassa.	2024			Hallitus toteaa, että työelämäfoorumeiden toimintaa arvioidaan osana toiminnan ohjauskokeilua. Mikäli kuntayhtymää ei valita kokeiluun, arviointi toteutetaan osana normaalia toimintaa. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta.

Taulukko 15. Tarkastuslautakunnan arviointihavaintojen seuranta 2017–2025

10. Tarkastuslautakunnan esitys yhtymävaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2025 yhtymävaltuustolle ja esittää, että yhtymävaltuusto merkitsee sen tiedoksi ja lähettää edelleen yhtymähallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten, joista yhtymähallituksen tulee antaa selvitys syyskuun 2026 loppuun mennessä tarkastuslautakunnalle ja edelleen yhtymävaltuustolle.

11. Allekirjoitukset

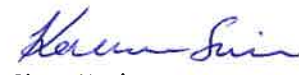
Kuopiossa 21.5.2026

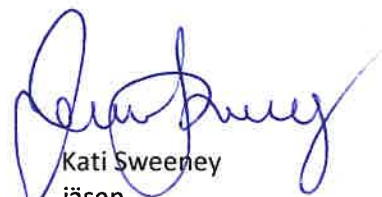
Savon koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunta

Antti Valta
puheenjohtaja

-
Tuula Pöllänen
varapuheenjohtaja

Hannu Kokki
jäsen

Sirpa Korhonen
jäsen

Kati Sweeney
jäsen

TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOUKSET, KOULUTUKSET JA SEMINAARIT TILIKAUDELLA

Kokousaika	Asia	Arviointisuunnitelma
28.1.2025 klo 9.02–16.49	Arviointikohteena talous- ja rahoituspalvelut Arviointikohteena tukipalvelujen hallinto ja strategian tuki, kestävä kehitys Työsuojeluvaltuutetun tapaaminen Turvallisuuspäällikkö tapaaminen Sidonnaisuusrekisteri-ilmoitukset Tilintarkastuspalveluiden hankintasopimus Tilintarkastajan vaihtuminen tarkastusryhmässä Vuoden 2024 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin talouspäällikköä Kuultiin projektipäällikköä Kuultiin työsuojeluvaltuutettua Kuultiin turvallisuuspäällikköä
13.2.2025 klo 9.02–16.01	Arviointikohteena Jari Kosken vastualueet (Liikenne 2 ja Rakentaminen 2) Arviointikohteena opiskelijahallintopalvelu Vuoden 2024 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin opiskelijoita, opettajaa ja koulutuspäällikköä Kuultiin opiskelijapalvelupäällikköä
26.2.2025 klo 9.01–15.58	Apulaisrehtori Esa Juvosen tapaaminen Arviointikohteena oppimispalveluiden tulosalue, vuoden 2024 tavoitteet ja toteutuminen 31.12.2024 Arviointikohteena tukipalvelujen tulosalue, vuoden 2024 tavoitteet ja niiden toteutuminen 31.12.2024 Vuoden 2024 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin apulaisrehtoria Kuultiin rehtoria Kuultiin hallintojohtajaa
19.3.2025 klo 13.01–17.09	Kuntayhtymän johdon tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 31.12.2024 Tilinpäätöksen esittely Vuoden 2024 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa
3.4.2025 klo 9.00–16.37 (muistiokokous)	Yhtymähallituksen puheenjohtaja Yhtymävaltuuston puheenjohtajat	Keskusteltiin yhtymähallituksen puheenjohtajan kanssa Keskusteltiin yhtymävaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kanssa
16.4.2025 klo 13.05–17.05 (muistiokokous)	Vuoden 2024 arviointikertomuksen valmistelu	
28.4.2025 klo 9.00–15.16 (muistiokokous)	Vuoden 2024 arviointikertomuksen valmistelu	

8.5.2025 klo 9.38–16.03 (muistiokokous)	Vuoden 2024 arviointikertomuksen valmistelua	
22.5.2025 klo 9.04–14.29	Tilintarkastajan raportti Vuoden 2024 arviointikertomuksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen Tilintarkastuskertomus, tilinpäätös ja vastuuvapauden käsittely Sidonnaisuusrekisteri	Kuultiin tilintarkastajaa
12.6.2025 klo 9.00–14.18	Tarkastuslautakunnan itsearviointi Esitietolomake vuoden 2025 arviointikäynneille Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma ja työohjelma 2025–2026 Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma 2026–2028	
19.8.2025 klo 13.00–16.20	Tarkastuslautakunnan arviointivuoden 2025 työn käynnistäminen Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma ja työohjelma 2025–2026 Esitietolomake vuoden 2025 arviointikäynneille Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma 2026–2028	Keskustelua
25.9.2025 klo 9.05–14.30	Yhtymävaltuuston ja yhtymähallituksen puheenjohtajisto tapaaminen Arviointikohteena tilapalvelut Tarkastuslautakunnan laatu- ja perehdytysohje	Kuultiin henkilöstöä ja tilapalvelupäällikköä.
30.10.2025 klo 9.08–14.13	Keskustelu pääluottamusedustajien kanssa Tarkastuslautakunnan laatu-/perehdytysohjeen hyväksyminen	Kuultiin pääluottamusedustajia

16.12.2025 klo 9.04–12.18	Yhteiskokous Keskustelu kuntayhtymän johtajan kanssa Yhtymähallituksen selvitys vuoden 2024 arviointikertomukseen Tilintarkastuksen työohjelma vuodelle 2025 Arviointisuunnitelma 2025–2028 Tarkastuslautakunnan työohjelma 2025 Esitietolomake vuodelle 2025 Tarkastuslautakunnan laatu- ja perehdytysohje Järjestäytymiskokous Uuden tarkastuslautakunnan ensimmäinen kokous Arviointisuunnitelma 2025-2028 Tarkastuslautakunnan työohjelma 2025	Kuultiin kuntayhtymän johtajaa
klo 13.46–15.42		
18.12.2025 klo 9.07–16.47	Arviointikohteena rakentamisen, sähkön ja turvallisuuden -osaamispooli, Ari Kilpeläinen Arviointikohteena Metsän, maatalouden ja puutarhan -osaamispooli, Ari Puustinen Tilintarkastajan raportointi	Kuultiin tilintarkastajaa Kuultiin opiskelijoita, henkilöstöä ja koulutuspäällikköä
29.1.2026 klo 9.09 –14.28	Arviointikohde; henkilöstöpalvelut Sidonnaisuusrekisteri Talousseuranta vuosi 2025, tarkastuslautakunta ja tilintarkastus Tilintarkastusyhteisön kilpailuttaminen 2026	Kuullaan henkilöstöä ja henkilöstöpäällikköä
19.2.2026 klo 9.030 – 16.19	Arviointikohteena Varkauden lukio Arviointikohteena rakentamisen, sähkön ja turvallisuuden -osaamispooli, Kati Leinamo Sidonnaisuusrekisteri	Kuultiin opiskelijoita, henkilöstöä ja lukion johtajaa Kuultiin opiskelijoita, henkilöstöä ja koulutuspäällikköä
26.2.2026 klo 9.08 – 12.30	Tilintarkastusyhteisön kilpailuttaminen 2026 Sidonnaisuusrekisteri Tilivelvolliset valtuustokaudelle 2025-2029 Arviointikertomuksen valmistelua	Kuultiin hankintasuunnittelijaa

18.3.2026 klo 9.02 – 15.10	Kuntayhtymän johdon tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 31.12.2024 Tilinpäätöksen esittely Arviointikohteena tukipalvelujen tulosalue, vuoden 2024 tavoitteet ja niiden toteutuminen 31.12.2024 Arviointikohteena oppimispalveluiden tulosalue, vuoden 2024 tavoitteet ja toteutuminen 31.12.2024 Arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa ja hallintojohtajaa Kuultiin hallintojohtajaa Kuultiin rehtoria
9.4.2026 klo 9.01 – 15.54	Yhtymähallituksen puheenjohtajat Yhtymävaltuuston puheenjohtajat Tilinpäätöksen esittely Tilintarkastajan raportti Sivutoimi-ilmoitukset ja –luvat Vuoden 2025 arviointikertomuksen valmistelu	Keskusteltiin yhtymähallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kanssa Keskusteltiin yhtymävaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kanssa Kuultiin talouspäälikkää Kuultiin tilintarkastajaa
16.4.2026 klo 13.00 – 17.46	Tilintarkastusyhdistyksen kilpailuttaminen 2026 Arviointikertomuksen valmistelua	Keskusteltiin controllerin kanssa
28.4.2026 klo 9.02 – 16.03	Tilintarkastusyhdistyksen kilpailuttaminen 2026 Arviointikertomuksen valmistelua	Kuultiin hankintasuunnittelijaa
7.5.2026 klo 9.30	Arviointikertomuksen valmistelua (muistiokokous)	
13.5.2026 klo 9.00	Arviointikertomuksen valmistelua	
21.5.2026 klo 9.00 –	Tilintarkastajan raportti Tilintarkastuskertomus Arviointikertomuksen hyväksyminen Tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen vuodelta 2024 Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028 Sidonnaisuusrekisteri	Kuullaan tilintarkastajaa
28.5.2026 klo 9.00 –	Arviointikertomuksen luovutus yhtymävaltuuston ja yhtymähallituksen puheenjohtajistolle ja kuntayhtymän johdolle	Yhtymävaltuuston puheenjohtajisto, yhtymähallituksen puheenjohtajisto, kuntayhtymän johtaja, rehtori ja hallintojohtaja
11.6.2026 klo 9.00 -	Itsearviointi Esitietolomake Työohjelma	

Koulutukset ja seminaarit	
2.-3.10.2025	Hallinnon ja tarkastustoimen seminaari (FCG), Helsinki
19.3.2026	Tarkastuslautakuntien koulutuspäivä kevät 2026

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN TEKIJÄ

SAKKY.FI

SAVON
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ